L. GHERASKINA

ÎN ȚARA LECȚIILOR NEÎNVĂȚATE

Editura Tineretului

Traducere de
M. SÎNTIMBREANU ŞI E. NIŢĂ

anuta_loki@yahoo.com

L. GHERASKINA

ÎN ȚARA LECȚIILOR NEÎNVĂȚATE

(Basm)

Editura Tineretului

Л. ГЕРАСКИНА
В стране невыученных уроков
ИЗДАТЕЛЬСТВО „СОВЕТСКАЯ РОССИЯ"
Москва 1966

În ziua cînd s-au întîmplat cele ce vă voi povesti, ghionionul mă urmărise de dimineaţă. Aveam la şcoală cinci ore. Şi la fiecare m-a scos la lecţie. Şi de fiecare dată am luat cîte un doi. Cinci de doi într-o singură zi ! Primii patru, hai, mai înţeleg, i-ăm luat fiindcă n-am răspuns cum ar fi vrut profesorii, dar pe cel de-al cincilea l-am încasat într-adevăr pe degeaba. E de-a dreptul caraghios de ce mi l-au trîntit pe nenorocitul ăsta de doi : pentru nu ştiu ce fel de circuit, pe care, cică, îl face apa în natură.

Tare sînt curios să ştiu ce aţi fi răspuns dumneavoastră la o întrebare ca asta :

— Ce se întîmplă cu apa care se evaporă de pe suprafaţa lacurilor, rîurilor, mărilor, oceanelor şi a băltoacelor ?

Nu-s în stare să-mi închipui ce răspuns aţi fi dat dumneavoastră, eu însă ştiu un singur lucru : că, o dată ce apa se evaporă, înseamnă că nu mai este. Doar nu degeaba se spune despre un

om care a dispărut : „S-a evaporat". Nu știu însă de ce Zoia Filippovna, învățătoarea noastră, a devenit cam chițibușară și mi-a pus unele întrebări cu totul și cu totul fără rost.

— Ei, da' unde dispare apa ? Poate că totuși nu dispare. Ce-ar fi să te gîndești mai bine și să răspunzi așa cum trebuie ?

După părerea mea, răspunsesem așa cum trebuie. Cum era de așteptat, Zoia Filippovna n-a fost de acord cu mine. De fapt, am observat eu mai de multișor că rareori se întîmpla ca învățătorii să fie de acord cu mine. Au ei o *trăsătură cam negativă.*

Și acum spuneți : poți să mai zburzi spre casă cînd duci în ghiozdan o mulțime de doi ?

Eu, vă mărturisesc, n-aveam nici un chef. De aceea mă și îndreptam spre casă cu viteza melcului. Dar, oricît de încet am mers, am ajuns totuși. Noroc că tata era plecat în delegație. Altfel, imediat ar fi început să spună că sînt lipsit de caracter. Lucrul acesta și-l amintea tata ori de cîte ori aduceam acasă cîte un doi.

— Cu cine oi fi semănînd ?! se mira el. Ești cu desăvîrșire lipsit de voință. De ce nu-ți dai și tu osteneala să-nveți bine ?

— Da, n-are voință — se amesteca și mama, mirîndu-se și dînsa : Cu cine o fi semănînd ?!

Deci pare-se că toți ai mei erau oameni dîrzi, cu o voință de fier, în timp ce eu, habar n-am de ce, n-aveam nici un dram din toate aceste însușiri. Poate tocmai de aceea nu mă putusem hotărî să merg de la școală de-a dreptul acasă, cu ghiozdanul doldora de doi.

Ca să întîrzii cît mai mult, am intrat în toate magazinele din drumul meu.

La librărie am întîlnit-o pe Liusia Karandașkina. Mi-e de două ori vecină : locuim în aceeași casă, iar la școală șade în banca din spatele meu. Nu scap de ea nicăieri — nici acasă, nici la școală. Isprăvise pesemne cu masa de prînz și dăduse fuga la librărie, să-și cumpere niște caiete. Tot aici l-am găsit și pe Serioja Petkin. Venise să se intereseze dacă n-au sosit mărci noi :

cumpără într-una mărci şi îşi dă aere de filatelist. După părerea mea, în felul acesta orice prost poate să fie filatelist, bani să aibă !

N-aveam nici un chef să dau ochii cu ei, dar m-au văzut şi, nici una nici două, au început să trăncănească despre notele mele. Căutau, firește, să mă convingă cu tot dinadinsul că Zoia Filippovna avusese dreptate. Cînd însă i-am strîns şi eu mai bine cu uşa, a reieşit că nici ei nu ştiau unde dispare apa evaporată. Dacă Zoia Filippovna le-ar fi trîntit şi lor cîte un doi, cu siguranţă că nu i-ar mai fi cîntat în strună.

Se pare că discuţia noastră a fost cam zgomotoasă, fiindcă vînzătoarea ne-a poftit să ne luăm tălpăşiţa din magazin. Eu am şters-o îndată, ceilalţi doi au mai rămas. Cred că vînzătoarea şi-a dat imediat seama care dintre noi e mai bine crescut. Şi totuşi, sînt sigur că mîine, la şcoală, vor spune că tot eu am fost cel care a făcut gălăgie în magazin. Şi, mai ştii drăcie, vor fi în stare să mă pîrască şi pentru faptul că la plecare am scos limba la ei. Dar, la urma urmei, ce rău am făcut ? Ana Sergheevna, doctoriţa noastră de la şcoală, nu se supără de loc cînd scoţi limba, ba chiar te roagă să i-o arăţi. Doar ea ştie ce-i urît şi ce-i frumos !

Cînd m-au poftit să ies din magazin, mi-am dat seama că mi-era o foame de lup. Şi totuşi, cu cît eram mai flămînd, cu atît mai puţin chef aveam să ajung acasă.

Îmi mai rămăsese de vizitat o singură prăvălie, una urîtă, cu chimicale : vopsele, săpun de rufe, petrol, toate cu un miros scîrbos. Dar nici aici n-am putut zăbovi prea mult. Vînzătorul m-a întrebat de trei ori :

— Ce doreşti, băieţaş ?

Acasă, mama mi-a deschis fără să-mi spună nimic. Lucrul acesta nu mă încînta însă cîtuşi de puţin. Ştiam că întîi şi întîi o să-mi dea să mănînc şi abia după aceea . . .

Să-mi tăinuiesc notele, imposibil. Şi-apoi mama declarase de mult că îmi citeşte în ochi tot ce scrie în carnetul de note. Atunci ce rost mai avea s-o mint ?

anuta_loki@yahoo.com

Mîncam şi mă străduiam să nu mă uit la ea, frămîntîndu-mă la fiecare înghiţitură : va putea, oare, deslui în ochii mei toţi doii, chiar pe toţi cinci cîţi erau ?

Motanul Kuzea sări de pe pervazul ferestrei şi începu să se frece de picioarele mele. Ţine mult la mine şi nu se alintă pentru că aşteaptă să-i dau ceva bun de mîncare. Ştie el foarte bine că vin de la şcoală, nu de la prăvălie, şi că deci nu pot s-aduc decît nişte note proaste.

Căutam să mănînc cît mai încet, dar nu reuşeam, deoarece eram lihnit de foame. Mama şedea în faţa mea, într-o tăcere cumplită. Uite acuşica, după ce voi înghiţi ultima lingură de compot, va începe . . .

Se auzi însă zbîrnîitul telefonului. Ura ! Asta e mătuşa Polia. Acum o ţine pe mama la telefon cel puţin un ceas . . .

— Te-apuci imediat de lecţii ! rosti mama şi luă în mînă receptorul.

„Poftim — bombănii eu — să m-apuc de lecții, cînd sînt frînt de oboseală!“ Aș fi vrut să mă odihnesc măcar un ceas, adică să mă joc și eu nițel în curte cu ceilalți copii. Dar mama astupă cu palma receptorul și spuse că pot socoti drept odihnă vremea pe care o pierdusem umblînd teleleu prin prăvălii. Vă-dați seama că se pricepea cu adevărat să-mi citească în ochi! Te pomenești că va ghici și chestia cu notele. Vrînd-nevrînd, a trebuit să trec în odaia mea și să m-apuc de lecții.

— Mai întîi faci ordine pe masă! îmi strigă din urmă mama.

Ușor de zis! Uneori mă mir și eu cum de încap atîtea lucruri pe masa mea! Cărți de școală ferfenițite, caiete cu cîte patru foi, tocuri, rigle, creioane... Și toate acestea, într-un talmeș-balmeș de cuie, camere pentru mingi, bucăți de sîrmă și alte mărunțișuri necesare. Mie, în general, îmi plac foarte mult cuiele. Am de toate mărimile și de diferite grosimi. Mamei însă nu-i plac de loc, le-aruncă mereu, dar ele se întorc pe masa mea aidoma unor bumeranguri[1].

Mama se supără pe mine, spunînd că-mi plac mai mult cuiele decît cărțile. Și cine, mă rog, e de vină? Eu, nici într-un caz. Manualele sînt de vină, n-ar trebui să fie atît de plicticoase.

De data asta am făcut ordine pe masă în doi timpi și trei mișcări: am tras sertarul mesei și am zvîrlit în el tot ce era pe masă. Rapid și comod. Impingînd obiectele, s-a șters totodată și praful. Acum puteam să m-apuc de lecții. Am deschis carnetul de note și mi-au sărit în ochi toți doii pe care-i încasasem.

Și cum să nu-ți sară în ochi cînd erau scrișI cu cerneală roșie?! După părerea mea, n-ar fi cazul ca nota doi să fie scrisă cu cerneală roșie. Cu cerneală roșie se scrie doar tot ce e frumos. De pildă, sărbătorile, duminicile sînt scrise în calendar cu cerneală roșie. Cînd vezi ceva scris cu roșu, te bucuri: înseamnă că nu trebuie să te duci la școală. Nota cinci e și ea roșie. Deci nota trei,

[1] Armă folosită de australieni, care, datorită formei sale și modului cum este aruncată, revine la locul de unde a fost azvîrlită.

doi şi unu ar trebui scrise cu cerneală neagră. Mă mir cum de nu s-au gîndit la treaba asta învăţătorii noştri !

Şi ca un făcut, în ziua aceea ne-au dat la lecţii cu duiumul. Şi era o zi însorită, caldă, iar afară, în curte, băieţii băteau mingea. Tare voiam să ştiu cine e portar în locul meu. Bineînţeles, din nou Saşka. De mult se gîndeşte el să-mi ia locul în poartă. E un caraghios ! Toată lumea ştie că este un cîrpaci în treaba asta.

Uite-l pe Kuzea, motanul meu, ce bine s-a instalat pe pervazul ferestrei şi urmăreşte jocul ca din tribună. Nu-i scapă nici un meci. Mama şi tata nu cred că e un suporter pasionat. Foarte rău că nu cred, fiindcă lui Kuzea îi place tare mult chiar numai dacă-i povestesc despre fotbal. Nu mă întrerupe şi nici nu pleacă, ba începe să toarcă. Or, pisicile, după cum se ştie, torc doar atunci cînd le place ceva.

Aveam de pregătit lecţia despre diftong şi trebuia s-o repetăm de cîteva ori. Mie însă nici prin cap nu-mi trecea să m-apuc de treabă. La ce bun să repeţi un lucru pe care, oricum, nu-l ştii ! Apoi ne-a mai dat să citim şi despre circuitul acela al apei în natură, ceea ce mi-a adus aminte de Zoia Filippovna, de doiul ei, drept care m-am gîndit să m-apuc mai bine de aritmetică. Nici obiectul acesta nu-ţi face cine ştie ce plăcere. M-am aşezat să rezolv o problemă cu nişte săpători de pămînt. N-apucasem bine să scriu datele problemei, cînd atenţia îmi fu atrasă de radio. Puteam să mă opresc un pic şi s-ascult. Ei bine, imaginaţi-vă a cui era vocea pe care o auzeam ? A Zoiei Filippovna ! Dădea sfaturi copiilor la radio despre cum trebuie să se pregătească pentru examene. Eu, care nici nu mă gîndeam să mă pregătesc, am închis îndată aparatul.

Problema era foarte grea şi cam sucită. Tocmai începusem să mă cam dumiresc cum trebuie rezolvată, cînd, venită în zbor pe fereastră, poposi pe masa mea o minge de fotbal. Straşnic ! Am plonjat asupra ei şi, cînd să sar pe fereastră, m-a ajuns din urmă, prinzîndu-mă călare pe pervaz, vocea mamei !

— Vitea ! Iţi faci lecţiile ? strigă ea din bucătărie.

Nu ştiu ce tot prăjea acolo, în tigaie. In orice caz, nu putea să vină şi să-mi dea ceea ce mi se cuvenea pentru dezertare. Nu pricep de ce nu-i place să ies pe fereastră şi nu pe uşă. Bine mi-ar mai fi stat să mă fi surprins mama !

Am coborît de pe pervaz, le-am aruncat băieţilor mingea şi i-am răspuns mamei că-mi fac lecţiile.

Am deschis din nou cartea de aritmetică. Cinci săpători au săpat un şanţ de o sută de metri în patru zile . . . Ce trebuie să aflăm în primul rînd ? Prinsesem parcă firul problemei, cînd cineva mă deranjă din nou. Liusia Karandaşkina îşi vîrîse capul pe fereastră. Avea o codiţă legată cu fundă roşie, iar cealaltă, despletită. Şi nu numai azi : în fiece zi umblă aşa. Ba i se despleteşte codiţa din dreapta, ba cea din stînga. Mai bine şi-ar vedea de cozile ei decît de doiurile altora, mai ales că are şi ea destui. Liusia îmi spuse că problema cu săpătorii e, într-adevăr, încîlcită.

Nici chiar bunica ei nu-i putuse da de rost. Ferice de Liuska ! Eu n-am nici măcar o bunică.

— Hai să rezolvăm problema împreună !

Am refuzat. Ce rost avea ? Mai bine singur.

Am început din nou să mă gîndesc. Cinci săpători au săpat un şanţ de o sută metri liniari. Liniari ? De ce s-or fi chemînd liniari ? Stau înşiraţi în linie dreaptă ?

Tot gîndindu-mă la asta, am născocit o strigătură : „Cinci metri liniari stau aliniaţi şi rari".

In clipa aceea, din bucătărie, mama mă strigă din nou. M-am trezit din visare, scuturînd din cap ca să uit de strigătură şi ca să mă întorc la cei cinci săpători. Ce să fac eu cu săpătorii ăştia nesuferiţi ? Ce-ar fi să le născocesc cîte o poreclă ?

M-am apucat din nou să chibzuiesc. La urma urmei, ce naiba fac cu săpătorii ăştia ?

— Ce-ar fi să-i înmulţesc cu metri ?

— Nu trebuie înmulţit — se împotrivi Liuska. Tot n-ai să afli nimic.

Ca să-i fac în ciudă, i-am înmulţit totuşi. Ce-i drept, n-am aflat nimic bun despre ei, în schimb, puteam trece la întrebarea a doua. Şi m-am hotărît să împart numărul metrilor la săpători.

— Nu trebuie împărţit — se amestecă din nou Liusia. Eu am împărţit şi n-a ieşit nimic.

Bineînţeles, n-am ascultat-o nici de data asta şi m-am apucat să împart. A ieşit o harababură atît de mare, încît am început să caut rezultatul în carte. Dar parcă era un făcut : pagina cu răspunsul la problema cu săpătorii fusese ruptă. Trebuia să-mi asum toată răspunderea. Am luat problema de la capăt. Mi-a ieşit că şanţul a fost săpat de un săpător şi jumătate ! Dar, la urma urmei, ce mă priveşte pe mine cîţi săpători au săpat şanţul cu pricina ? Şi, în general, cine mai pune astăzi oameni la săpat ? Un

excavator şi gata ! Ai isprăvit cu toate şanţurile ! Treaba s-ar face repede şi n-ar mai chinui atîţia şcolari. In sfîrşit, bine-rău, eu îmi rezolvasem problema. Acum puteam să trag o fugă pînă la băieţi. Şi aş fi şters-o pe dată, dacă nu s-ar fi amestecat Liuska.

— Dar versurile cînd le-nvăţăm ? mă întrebă ea.

— Care versuri ?

— Cum, care ? Ai uitat ? Păi „E iarnă ! Bucuros, săteanul . . .“? Mie, una, nu-mi intră de loc în cap.

— Fiindcă n-au nici un haz, de-aia — i-am răspuns. Uite, versurile pe care le-au făcut băieţii noştri le-nveţi cît ai zice peşte . . . Pentru că au un chichirez.

Liusia nu cunoştea versurile băieţilor. I le-am recitat eu :

Teme, lecţii şi iar teme,
Nene, nene, ce mai lene !
Plictiseală
E la şcoală !
Dar cu mingea pe maidan
Alergăm şi zece ani . . .

Liusiei i-a plăcut atît de mult poezia, încît a învăţat-o numaidecît. Pe urmă, împreună, am terminat repede cu „săteanul“. Şi tocmai cînd eram gata să ies şi eu binişor pe fereastră, Liusia şi-a amintit că mai avem o temă : trebuia să intercalăm nişte litere la cîteva cuvinte. De necaz mă apucase durerea de dinţi. Cui i-o fi plăcînd să facă o muncă fără nici un folos ?!

Şi parcă dinadins lipsesc literele cele mai grele. După mine, ăsta nu-i un lucru cinstit. Dar ce să-i faci ?! N-aveam încotro, trebuia să intercalez literele buclucaşe :

„Pr . . tenă cu tîmple sure“ . . . etc . . .

Liusia căuta să mă încredinţeze că Puşkin scrisese aceste versuri pentru dădaca lui. Cică aşa îi spusese ei bunică-sa. Oare Karandaşkina mă credea atît de nătăfleţ ? Unde s-a mai pomenit ca oamenii mari să aibă dădace ? Era o glumă a bunicii şi atîta tot.

anuta_loki@yahoo.com

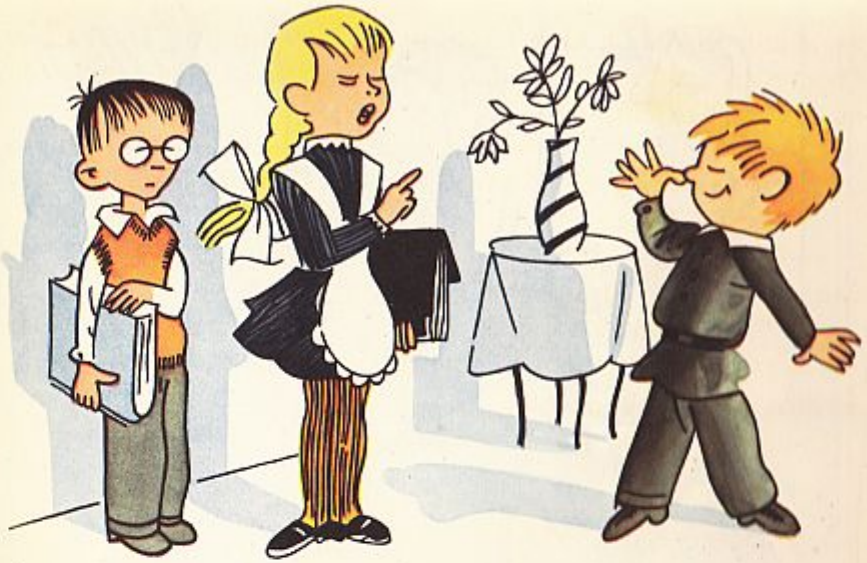

Ei, dar ce facem cu această „Pr . . tenă ?“ Ne hotărîsem şi eram gata-gata să intercalăm litera „e“, cînd în odaie dădură buzna, aşa, hodoronc-tronc, Katia şi Jencik. Habar n-aveam ce rost are vizita asta a lor. Eu, în nici un caz, nu-i chemasem. Atîta mi-ar mai fi lipsit, să dea năvală Katia în bucătărie şi să-i raporteze mamei cîţi de doi încasasem în ziua aceea. La mine şi la Liusia, tocilarii ăştia se cam uitau de sus, pentru că învăţau mai bine.

Katia are ochii bulbucaţi, rotunzi şi cozi groase. Se mîndrea grozav cu cozile, de parcă i le-ar fi dat de la şcoală drept premiu pentru învăţătură şi bună purtare. Obişnuia să vorbească rar, cu glas cîntător, făcea totul cu rost şi nu se grăbea niciodată. Cît despre Jencik, ce să vă spun ? De felul său era tăcut şi repeta doar cuvintele rostite de Katia. Numele de Jencik i-l dăduse bunică-sa, şi aşa îi spuneam şi noi. Numai Katia îi zicea Evgheni [1] : îi plăcea ca toate să fie la locul lor. Katia ne salută, se uită la Liusia şi-i zise :

[1] In limba rusă, diminutivul lui Evgheni e Jenea (Jencik).

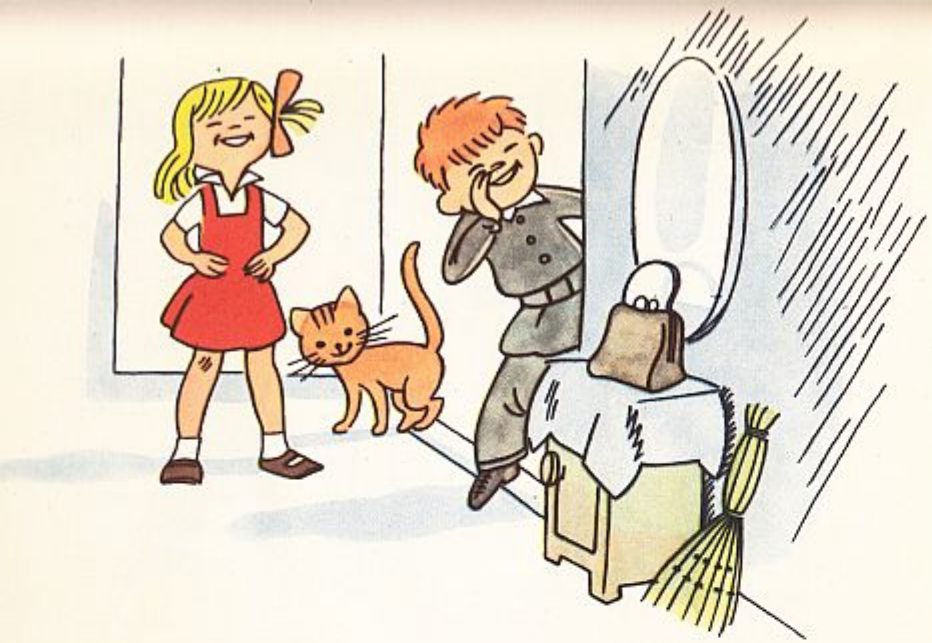

— Iar ţi s-a despletit o codiţă. Asta se cheamă neglijenţă. Piaptănă-te !

Liusia se strîmbă a lehamite. Nu-i plăcea să se pieptene. Şi, mai ales, să i se facă observaţii. Katia oftă. Oftă şi Jencik. Katia clătină din cap. Jencik făcu la fel.

— Bine că sînteţi amîndoi aici — începu Katia. O să-ncercăm să v-ajutăm . . .

— Ajutaţi-ne mai repede — prinse a turui Liusia — că n-avem timp de pierdut ! Nu ne-am pregătit încă toate lecţiile.

— Ce rezultat aţi obţinut la problemă ? întrebă Katia întocmai ca Zoia Filippovna.

— Un săpător şi jumătate — i-am răspuns eu, cît mai grosolan.

— Greşit — rosti Katia pe un ton calm.

— Iaca na, las' să fie greşit ! Pe tine ce te priveşte ? i-am retezat-o eu. Şi m-am strîmbat la ea urît de tot.

Katia scoase un oftat şi clătină din cap. Bineînţeles, Jencik făcu la fel.

— Ce i-or fi trebuind ei mai mulţi săpători ? i-o trînti Liusia.

Katia îşi potrivi cozile şi spuse rar :

— Să mergem, Evgheni ! Ii vezi, mai sînt şi obraznici, pe deasupra !

Atunci Jencik se înfurie, se făcu roşu la faţă şi ne dojeni, de astă dată din proprie iniţiativă. Am rămas uimiţi. Pesemne observase că Liuska şi cu mine îi cam luasem peste picior. Katia mai zise că vor pleca imediat şi că tot nouă o să ne pară rău, fiindcă o să rămînem codaşi.

— Şi acum, la revedere, leneşilor ! încheie Katia, mieroasă.

— La revedere, leneşilor ! chiţăi şi Jencik.

— Drum bun şi cale bătută ! le-am strigat eu.

— La revedere, premianţilor ! adăugă şi Liusia, cu glas cîntător.

E limpede, nu prea fusesem politicos. Doar veniseră la mine în vizită. Chiar dacă nu-i chemasem eu, totuşi . . .

Politicos, nepoliticos, îi dădusem pe uşă afară. Liuska plecă şi ea nu după multă vreme.

Am rămas singur. Uimitor cît de greu îmi venea să m-apuc iar de lecţii ! Desigur, dacă aş fi avut o voinţă mai dîrză, aş fi făcut pe dracu-n patru şi tot m-aş fi apucat de lecţii. Uite, Katia are o voinţă de fier. Trebuie să mă împac negreşit cu ea şi s-o întreb cum şi ce fel a dobîndit-o. Tata zice că orice om poate să-şi făurească o voinţă şi un caracter dîrz dacă ştie să lupte împotriva greutăţilor şi să înfrunte orice primejdie. Dar eu împotriva cui să lupt ? Tata spune că împotriva lenei. Şi ce, parcă lenea e o „greutate" ? Nu, aici trebuie să fie altceva. Uite, de pildă, primejdia aş înfrunta-o cu plăcere, însă de unde s-o iei ?

Eram tare nenorocit. Dar ce-i aceea nenorocire ? După părerea mea, nenorocire se cheamă atunci cînd sileşti un om să facă ceea ce nu-i place cu nici un chip. Lucrul acesta reiese limpede şi din istorie. De pildă, ţăranii nu voiau să fie iobagi, să muncească în folosul moşierilor, totuşi erau puşi cu forţa. Inseamnă că erau nefericiţi. Dacă muncitorii din fabrici nu voiau să muncească

pentru profitul patronilor şi se supuneau doar de nevoie, înseamnă că şi ei erau nenorociţi. Şi au făcut foarte bine că s-au unit cu ţăranii, au organizat revoluţia şi l-au lichidat pe *ţar ca clasă*. Acum sînt liberi, muncesc pentru ei înşişi şi de aceea sînt fericiţi. Eu nu pot suporta ca oamenii să fie asupriţi şi siliţi să facă ceea ce nu vor.

Afară se auzea larma băieţilor. Soarele îşi revărsa din belşug razele, iar văzduhul mirosea a liliac. Parcă mă tot îmboldea ceva să sar pe fereastră şi să mă duc la băieţi. Pe masă însă stăteau înşirate cărţile mele de şcoală. Rupte, pătate de cerneală, mînjite şi plicticoase. Şi totuşi aveau o putere a lor deosebită : mă ţineau într-o odaie înăbuşitoare, mă sileau să rezolv problema despre nişte săpători înapoiaţi, să intercalez litere omise şi să fac o sumedenie de lucruri care nu mă interesau cîtuşi de puţin.

Mă apucă o ciudă atît de înverşunată împotriva cărţilor, încît le-am strîns de pe masă şi le-am zvîrlit cît colo pe podea.

— M-am săturat ! am urlat în gura mare.

În aceeaşi clipă se auzi un zgomot atît de puternic, de parcă s-ar fi rostogolit de pe acoperiş, izbindu-se de caldarîm, vreo patruzeci de mii de butoaie de fier. Kuzea sări de pe pervazul ferestrei şi se lipi înfricoşat de picioarele mele. Brusc se făcu întuneric. Şi doar cu cîteva clipe în urmă soarele luminase de-ţi era mai mare dragul. Apoi în cameră năvăli o lumină verzuie şi văzui nişte omuleţi foarte ciudaţi. Erau îmbrăcaţi în halate din hîrtie mototolită, acoperită cu tot felul de pete de cerneală. Unul dintre ei avea pe piept o pată neagră din care ieşeau mînuţe, picioruşe şi coarne, pată ce îmi era foarte cunoscută. O pată absolut la fel, cu aceleaşi picioruşe şi corniţe, făcusem şi eu pe coperta cărţii de geografie.

Arătările stăteau tăcute în jurul mesei şi mă priveau mînioase. Neapărat trebuia să fac ceva. De aceea am întrebat politicos :

— Cine sînteţi dumneavoastră ?

— Uită-te mai bine, poate o să mă recunoşti — răspunse omuleţul cu pata de cerneală pe piept.

— Nu-i obişnuit să ne acorde atenţie — bodogăni altul şi mă ameninţă cu degeţelul murdar de cerneală.

Am priceput totul : erau manualele mele ! Cum-necum, înviaseră şi se aflau la mine în vizită. Şi, ţine-te dojană :

— Pe nici o latitudine sau longitudine de pe glob nimeni nu se poartă aşa cu manualele cum te porţi tu ! se oţărî Geografia.

anuta_loki@yahoo.com

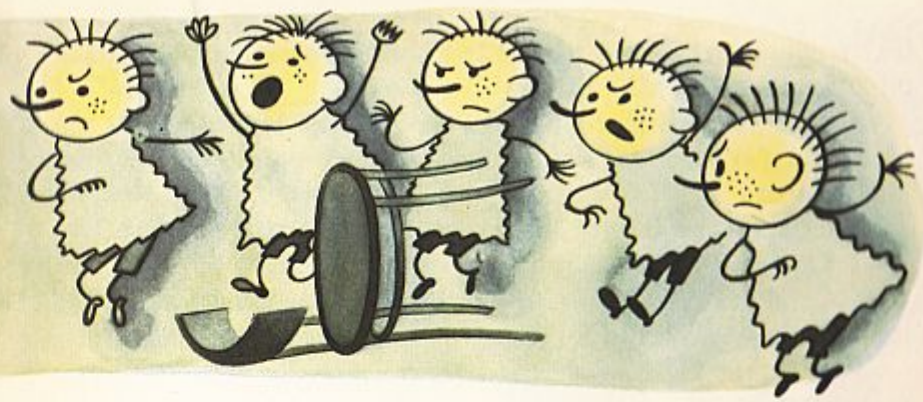

— Ne stropeşti cu cerneală semn de exclamaţie. Desenezi pe paginile noastre tot felul de prostii semn de exclamaţie — strigă din răsputeri Gramatica.

— Şi ce v-aţi năpustit tocmai asupra mea ? Serioja Petkin şi Liusia Karandaşkina sînt mai breji ?

— Cinci de doi — scandară în cor manualele.

— Mă rog, ce-a fost a fost, dar astăzi mi-am pregătit lecţiile !

— Astăzi ai rezolvat greşit problema !

— N-ai învăţat zonele geografice !

— N-ai habar de circuitul apei în natură !

Mai mult decît toţi ceilalţi se agita Gramatica :

— N-ai repetat regula diftongilor semn de exclamaţie. A nu şti limba ta maternă e o ruşine virgulă o nenorocire virgulă o crimă semn de exclamaţie.

Nu pot suferi cînd cineva strigă la mine. Îmi ies din sărite. Aşa că şi de data asta m-am supărat foc şi le-am spus de la obraz că voi trăi eu şi fără diftongi, şi fără să rezolv ale probleme, cu atît mai mult şi fără ăsta, cum îi zice, fără circuit.

Manualele mele amuţiră pe loc. Se uitau la mine atît de îngrozite, de parcă, de faţă cu ele, aş fi trîntit chiar directorului şcolii una din cele mai mari necuviinţe. Şuşotiră între ele un timp şi hotărîră . . . ei bine, dumneavoastră credeţi că hotărîră să mă pedepsească, nu-i aşa ? Da' de unde ! Au hotărît să mă salveze !

Ce caraghioslîc ! Şi, mă rog, de la ce anume să mă salveze, dacă mi-e permis să întreb ?

Geografia îşi dădu cu părerea că cel mai bine ar fi să mă trimită în Ţara lecţiilor neînvăţate. Omuleţii ceilalţi căzură imediat de acord.

— Există, oare, în ţara aceea greutăţi şi primejdii ?

— Cîte pofteşti ! răspunse Geografia.

— Călătoria pînă acolo e plină de greutăţi. Asta-i tot atît de limpede ca şi „doi ori doi fac patru“ — adăugă Aritmetica.

— Acolo, la fiece pas te pîndeşte o primejdie semn de exclamaţie — întări Gramatica.

Făcea să te gîndeşti la treaba asta. «Acolo nu va mai fi nici mama, nici tata, nici Zoia Filippovna — îmi trecu prin minte. N-o să aibă cine să mă supravegheze în fiecare clipă şi să-mi strige într-una : „Nu pleca ! Nu alerga ! Nu pune mîna ! Nu căsca ochii ! Nu sufla ! Nu te răsuci în bancă !“ Şi încă zeci şi zeci de „nu“-uri, de care mi s-a făcut lehamite. Poate că tocmai în călătoria aceasta voi izbuti să-mi călesc voinţa. Să mă întorc de acolo un om cu caracter dîrz. Ce-are să se mai mire tata !»

— Poate să găsim totuşi altceva — şovăi o clipă Geografia.

— N-am nevoie de altceva ! am strigat. Plec în această ţară plină de greutăţi şi de primejdii.

Eram gata să întreb dacă acolo voi izbuti să-mi călesc voinţa în aşa fel, ca să pot, singur şi nesilit de nimeni, să-mi fac lecţiile, dar m-am răzgîndit.

— Ei bine — zise Geografia — s-a făcut !

— Asta-i problema — adăugă Aritmetica.

— Pleci neîntîrziat punct — încheie Gramatica.

— Prea bine — am răspuns eu, cît se poate de politicos — dar nu ştiu cum să procedez. De bună seamă că spre această ţară nu merg trenuri, nu zboară avioane şi nu plutesc vapoare.

— Vom proceda virgulă — rosti Gramatica — cum s-a procedat întotdeauna în basmele populare ruseşti punct. Ne vom folosi de un ghem . . . puncte de suspensie.

Nu aveam însă nici un ghem în casă. Mama nu croşeta.

— Poate se găseşte cumva în casa voastră, un obiect de formă sferică ? întrebă Aritmetica şi, cum nu pricepeam ce-i aceea „formă sferică“, mă lămuri tot ea : Sferic înseamnă rotund.

— Rotund ?

Mi-am amintit deodată că mătuşa Polia îmi dăruise de ziua mea un glob. Am propus să ne folosim de el. Ce-i drept, era fixat pe un suport, dar n-avea importanţă, îl puteam smulge de acolo fără nici o greutate. Geografia se făcu foc şi pară, începu să dea din mînuţe şi să strige cît o lua gura că ea n-are să îngăduie aşa ceva.

— Un glob — ţipa ea — reprezintă un excelent material didactic . . . — şi cîte şi mai cîte, care, după mine, se potriveau ca nuca-n perete cu problema noastră.

In clipa aceea, pe fereastră se ivi în zbor o minge de fotbal. Din cîte am înţeles, avea şi ea o formă sferică. Hotărîră toţi să o boteze ghem.

Mingea trebuia să-mi servească drept călăuză. Eu trebuia s-o urmez tot timpul, fără s-o pierd din ochi, fiindcă, dacă aş fi scăpat-o din vedere, ar fi însemnat să nu mă mai pot întoarce acasă. După ce mă puseră într-o astfel de dependenţă colonială faţă de minge, forma sferică sări cu de la sine putere pe pervazul ferestrei. După minge m-am căţărat eu, iar motanul Kuzea după mine.

— Inapoi ! i-am poruncit motanului, dar el nici gînd să-mi dea ascultare.

— Te voi însoţi — îmi declară Kuzea cu glas omenesc.

Geografia îmi făcea semne cu mîna şi striga :

— Cînd te vei găsi în impas, cheamă-mă în ajutor. Fie, o să te scap !

Am sărit împreună cu motanul de pe pervaz şi am început să ne înălţăm în văzduh, în timp ce mingea zbura înaintea noastră. În jos nu mă uitam. Mi-era teamă să n-ameţesc. Ca să nu-mi fie frică, nu-mi luam ochii de la minge. Nu-mi dau seama cît timp a

durat zborul. N-aş vrea să mint. Soarele strălucea pe cer, iar Kuzea şi cu mine ne ţineam după minge de parcă eram legaţi de ea cu o sforicică, iar forma aceea sferică ne căra la remorcă.

In cele din urmă mingea începu să coboare şi am aterizat pe o potecă într-o pădure. Mingea se rostogolea ţopăind peste buturugi şi copaci doboriţi. Nu ne dădea răgaz nici măcar să răsuflăm. N-aş putea să precizez cît timp am mers aşa. În orice caz, soarele n-a apus niciodată. Aşa fiind, s-ar crede că n-am mers decît o singură zi. Dar, cine ştie, se prea poate ca în ţara asta necunoscută soarele să nu apună de loc. Ce bine că era şi Kuzea cu mine ! Şi ce bine că dobîndise darul vorbirii !

Am trăncănit cu el tot timpul cît am mers pe drum. Ce-i drept, îmi cam împuia urechile cu preferinţele şi cu peripeţiile lui. Îi plăcea să vîneze şoareci şi nu putea să sufere cîinii. Se dădea-n vînt după carne şi peşte crud. Toată vremea a pălăvrăgit despre cîini, şoareci şi mîncare. Recunosc, era un motan prea puţin instruit. Se dovedi că nici la fotbal nu pricepea o iotă şi că urmărea jocul doar fiindcă îi plăcea, în general, să se uite la tot ce mişcă. Asta îi amintea de vînătorile sale de şoareci. Ceea ce înseamnă că atunci cînd îi povesteam despre fotbal mă asculta doar aşa, din poliţe.

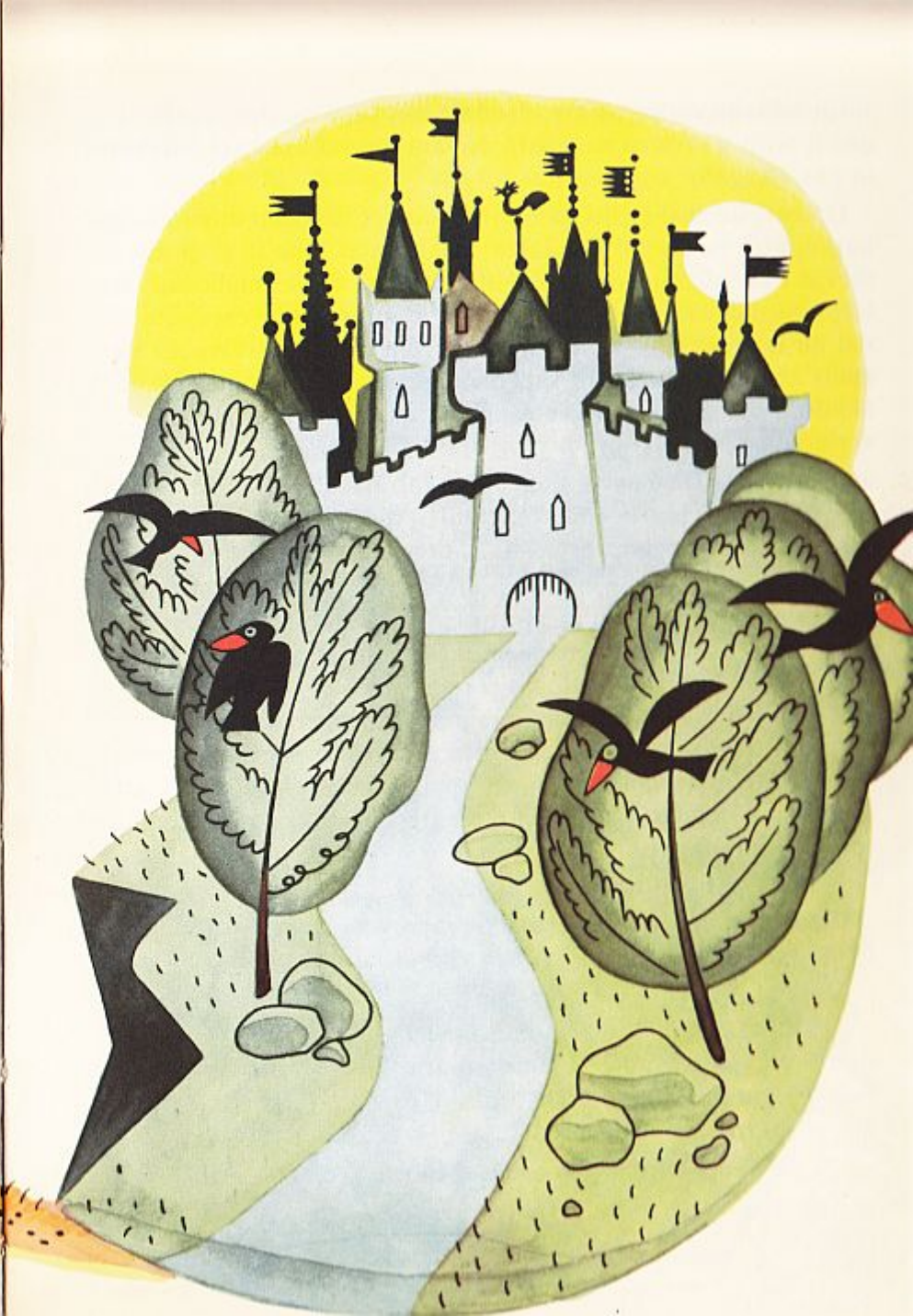

Cum înaintam pe cărare, deodată am zărit un deal înalt. Mingea îl ocoli şi se făcu nevăzută. Ne-am speriat foarte şi am pornit în pas alergător după ea.

Dincolo de deal se înălţa un palat măreţ, cu porţi impunătoare, împrejmuit cu un zid de piatră. M-am uitat bine la el şi am observat că e alcătuit din nişte litere uriaşe ce se împleteau între ele, întocmai ca literele de pe portţigaretul tatii, pe care este gravat un D şi un P — o monogramă, cum mi-a spus tata. Ei bine, zidul acesta era alcătuit din nenumărate monograme. De fapt, zidul nu părea să fie de piatră, ci dintr-un alt material.

La poartă atîrna un lacăt ce cîntărea pe puţin vreo patruzeci de kilograme. De o parte şi de alta a intrării străjuiau doi omuleţi cu o înfăţişare foarte ciudată. Unul stătea ghemuit, părînd că-şi cercetează genunchii, iar celălalt, drept ca o lumînare.

Cel aplecat ţinea în mînă un creion uriaş, iar celălalt, un toc la fel de mare. Stăteau neclintiţi ca nişte statui. M-am apropiat de primul, l-am atins cu degetul, dar nu făcu nici o mişcare. Kuzea îi adulmecă pe amîndoi şi-mi declară că, după părerea lui, sînt totuşi fiinţe vii, deşi nu prea miros a oameni. Hotărîrăm să-i numim Cîrlig şi Lumînare. Mingea noastră se avînta mereu spre poartă. M-am apropiat şi eu, cu gînd să încerc lacătul. Poate că totuşi nu e încuiat. Cîrlig şi Lumînare îşi încrucişară creionul şi tocul, tăindu-ne drumul.

— Cine eşti ? întrebă scurt Cîrlig.

Cît despre Lumînare, acesta se porni pe urlat, strigînd cît îl ţinea gura de-ai fi zis că l-a lovit cineva zdravăn în coastă :

— Oh ! Ah ! Oh ! Oh ! Ah ! Ah !

Am răspuns politicos că sînt elev în clasa a patra. Cîrlig clătină din cap, în timp ce Lumînare prinse a se văita iar de parcă i-aş fi adus cine ştie ce veste proastă. Cîrlig se uită chiorîş la Kuzea şi-l întrebă :

— Şi tu, ăla care porţi coadă, şi tu eşti şcolar ?

Kuzea se fîstîci şi nu răspunse.

anuta_loki@yahoo.com

— El e motan — am explicat eu — e un animal. Animalele au dreptul să nu înveţe.

— Prenumele ? Numele ? mă întrebă Cîrlig.

— Perestukin Viktor — am răspuns la fel ca la şcoală.

Dacă l-aţi fi văzut pe Lumînare cum s-a pus pe văicărit.

— Oh ! Ah ! Vai ! Acela ! Chiar el ! Oh ! Ah ! Vai ! se tîngui el vreo cincisprezece minute în şir, fără să-şi tragă răsuflarea.

Mă plictisisem de-a binelea. Mingea ne adusese în Ţara lecţiilor neînvăţate ; atunci de ce ne ţin aici, la poartă, şi ne silesc să răspundem la nişte întrebări prosteşti ? Am cerut să mi se înmîneze imediat cheia ca să descui lacătul. Mingea începu să salte. Mi-am dat seama că sînt pe calea cea bună.

Lumînare îmi întinse o cheie uriaşă şi strigă :

— Deschide ! Deschide ! Deschide !

Am vîrît cheia în lacăt, dar pas de-o răsuceşte ! Era înţepenită. Îmi dădeam limpede seama că-şi bat joc de mine.

Cîrlig mă întrebă dacă ştiu să scriu corect cuvîntul : „Cheie", la genitiv, şi să despart în silabe cuvîntul „lacăt". Dacă voi şti, atunci cheia va descuia imediat lacătul. Cum adică să nu ştiu ?!

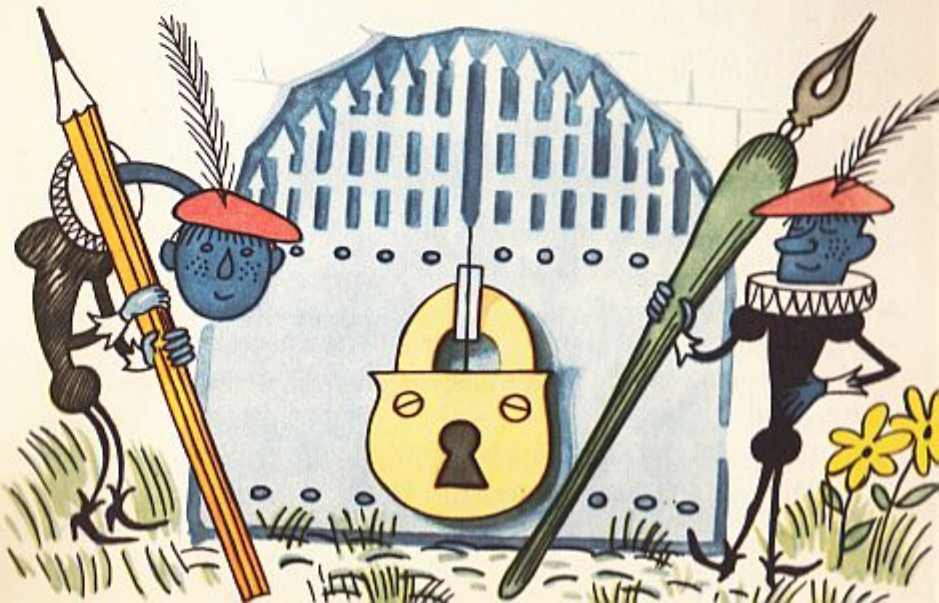

Mare scofală ! Fără să-mi dau seama, de undeva se ivi o tablă, care rămase spînzurată în aer, drept sub nasul meu.

— Scrie ! îmi porunci Lumînare, întinzîndu-mi creta.

Am scris numaidecît : *che* . . . şi m-am oprit !

— Scrie ! Mai departe ! strigă Lumînare.

Lui îi venea uşor să zbiere la mine, dar eu habar n-aveam cum să scriu : cheei sau cheii. Şi cu „lacătul" se întîmpla la fel. Habar n-aveam să-l despart. Şi acum, sparge-ţi capul, băiete, gîndindu-te !

O regulă trebuie că există . . . Dar care or fi regulile gramaticale pe care le ştiu eu, aşa, în general ? Am început să-mi aduc aminte : „Două vocale alăturate care se citesc ca o singură vocală poartă numele de diftong". Dar ce să caute diftongul aici ? Nu se potrivea de loc.

Kuzea mă sfătui să scriu la nimereală. Dacă n-o să fie bine, o să îndrept pe urmă. Era un sfat inteligent şi tocmai mă pregăteam să-l urmez, cînd Lumînare se apucă iar să zbiere :

— Aşa nu se poate ! Leneşule ! Oh ! Vai ! Scrie dintr-o dată ! Corect !

Nu pricepeam de ce nu vorbeşte liniştit, de ce ţipă tot timpul.

M-am aşezat jos şi am început să mă gîndesc Kuzea se foia pe lîngă mine, mîngîindu-mă cu coada pe obraz. M-am stropşit la el şi mi-a răspuns îmbufnat :

— Degeaba te-ai aşezat jos, că tot n-ai să-ţi aminteşti nimic !

Mi-am amintit însă. În ciuda lui Kuzea, mi-am amintit ! Poate că erau singurele reguli pe care le ştiam. Nu-mi închipuisem că, odată şi odată, îmi va prinde atît de bine !

— Cuvîntul „cheie", la plural, face „chei". Deci genitivul singular va fi „cheii".

Cît despre cuvîntul „lacăt", aici se potrivea următoarea regulă : cînd o consoană se află între două vocale, ea trece în silaba următoare, aşadar : la-căt.

Lumînare începu să bată din palme, strigînd :

— Minunat ! Grozav ! Excelent ! Ura !

Încurajat, am scris mare : *cheii, la-căt*. După aceea am răsucit cu uşurinţă cheia şi poarta s-a deschis larg în faţa mea.

Mingea porni rostogolindu-se înainte, iar Kuzea şi cu mine, după ea. Lumînare şi Cîrlig veneau agale în urma noastră.

Am străbătut nişte camere înalte şi goale şi ne-am trezit într-o sală uriaşă. Aici, cineva scrisese frumos, cu litere mari, de-a dreptul pe pereţi, regulile gramaticale. Călătoria noastră se arăta de la bun început destul de reuşită. Ca să vezi, mi-am amintit două reguli şi porţile s-au deschis ! Numai că, dacă tot timpul vom întîlni doar astfel de greutăţi, atunci mare lucru n-o să am de făcut aici.

În fundul sălii, pe un jilţ înalt, şedea un bătrîn cu părul şi cu barba albe-albe. Dacă ar fi ţinut în braţe un brad cît de mic, puteai să-l iei drept Moş Gerilă. Pelerina albă a moşneagului era brodată cu mătase neagră, strălucitoare. Cînd m-am uitat mai bine, am văzut că, de fapt, izvoadele acelea erau semne de punctuaţie.

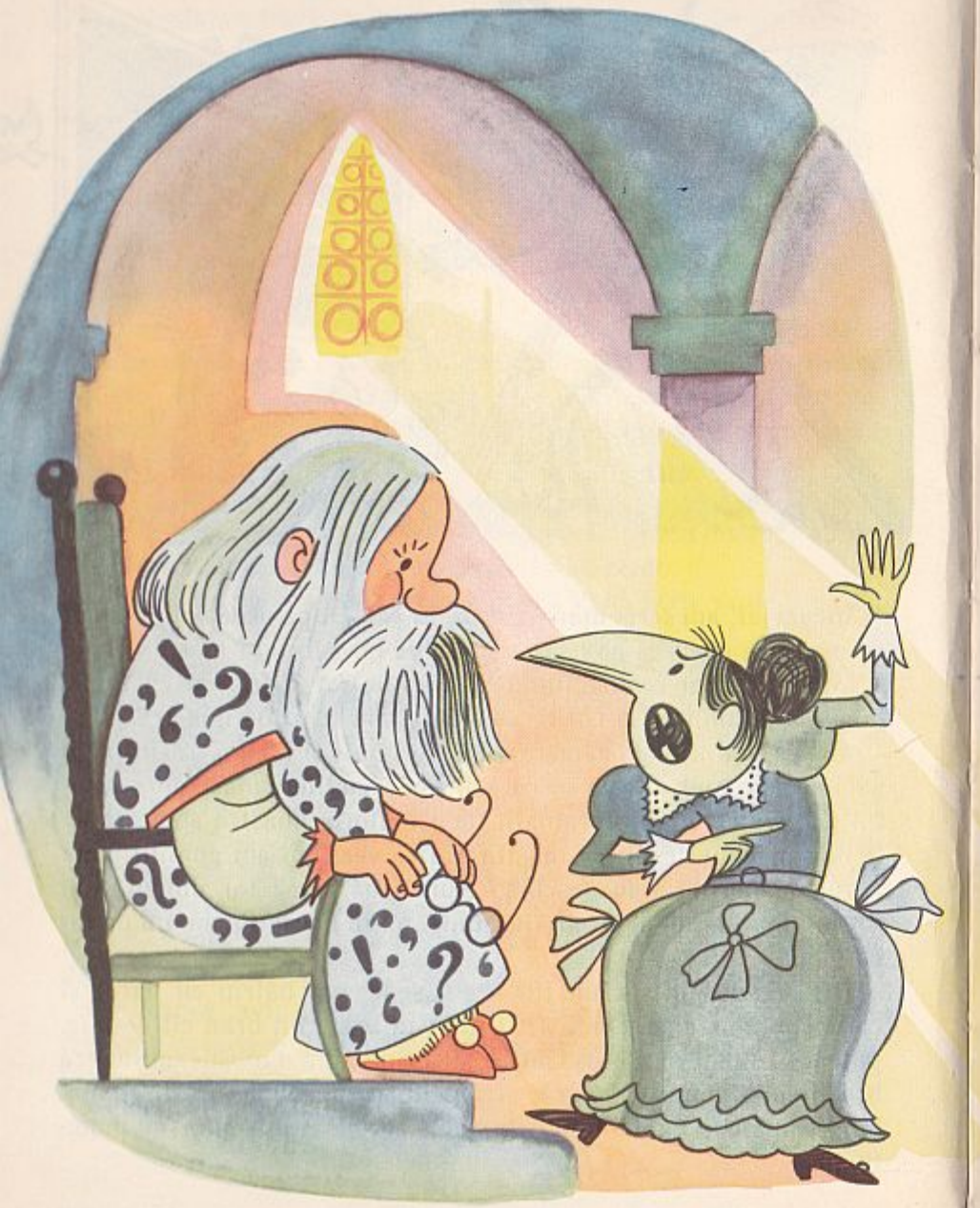

Pe lîngă moşneag se tot foia o bătrînă cocoşată, cu nişte ochi roşii, plini de răutate. Îi tot şoptea ceva la ureche şi arăta cu mîna spre mine. Baba asta nu ne plăcuse de fel de la bun început. Motănelul meu o asemui cu bunica Liusiei Karandaşkina, care-l cotonogea cu mătura ori de cîte ori îi fura crenvurştii.

— Nădăjduiesc, Măria Ta Verb Imperativ, că-l vei pedepsi în mod pilduitor pe acest leneş ignorant ! spuse bătrîna.

Moşneagul se uită la mine cu o privire gravă.

— Încetează, Virgulă ! Păstrează-ţi calmul ! porunci el.

Va să zică bătrîna era Virgula ! Uf, şi ce se mai foia !

— Cum să nu mă supăr, măria ta ? Băieţaşul ăsta nu m-a pus încă niciodată la locul meu !

Bătrînul îmi aruncă o privire aspră şi-mi făcu semn cu degetul să mă apropii. M-am apropiat.

Virgula nu-şi mai găsea astîmpărul şi şuiera :

— Priviţi-l cu atenţie ! Se vede îndată că-i analfabet.

Oare pe chipul meu se vedea aşa ceva ? Sau ştia şi ea, ca mama, să-mi citească în ochi ?

— Să ne spui cum înveţi tu la şcoală — mi se adresă Verbul.

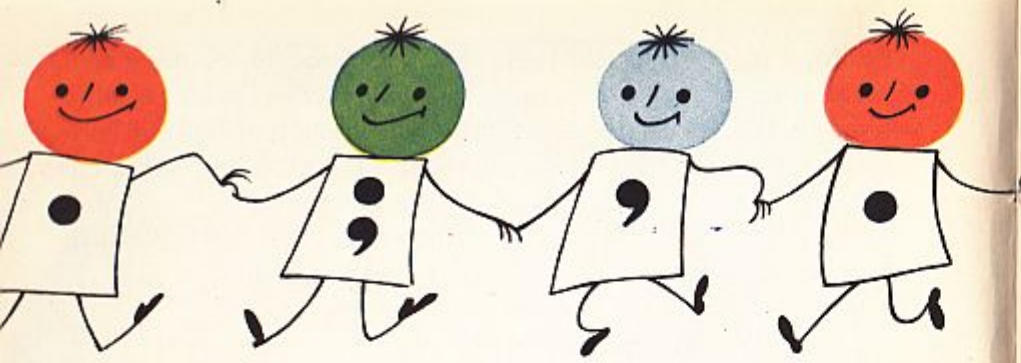

— Spune că înveţi bine — îmi şopti Kuzea, dar, de ruşine, am răspuns că învăţ la fel ca ceilalţi.

— Gramatică ştii ? mă întrebă Virgula, plină de răutate.

— Spune că ştii foarte bine — îmi suflă din nou Kuzea.

I-am tras motanului un picior şi am răspuns că ştiu atîta gramatică cît ştiu şi ceilalţi. La urma urmei, întrucît cu ajutorul cunoştinţelor mele izbutisem să descui lacătul, aveam dreptul să răspund astfel. Şi, în definitiv, ce-ar fi să mă mai slăbească cu întrebările ? Bătrîna cea urîcioasă voia însă cu orice preţ să afle ce note am. Bineînţeles că nu am dat ascultare prostiilor pe care mi le tot şoptea Kuzea şi am mărturisit că am note de tot felul.

— De tot felul, zici ? şuieră Virgula. Ei bine, las' că aflăm noi pe dată.

Interesant, cum putea să afle treaba asta din moment ce nu-mi luasem cu mine carnetul de note.

— Aduceţi actele ! strigă bătrîna cu o voce cît se poate de nesuferită.

In sală intrară în fugă nişte omuleţi cu chipurile la fel de rotunde. Unii aveau brodate pe halatele lor albe nişte cerculeţe negre, cîţiva — cîrlige, iar ceilalţi — şi cîrlige şi cerculeţe. Doi pitici aduseră în grabă un uriaş dosar de culoare albastră. Cînd îl deschiseră, am văzut că era caietul meu de limba rusă. Nu ştiu cum de devenise aproape cît mine de mare.

anuta_loki@yahoo.com

Virgula arătă prima pagină, pe care se găsea o dictare scrisă de mine. Acum, cînd caietul se mărise, arăta şi mai urît. Avea o mulţime de semne făcute cu creion roşu. Şi cîte pete de cerneală ! . . . Pesemne că scrisesem cu o peniţă foarte proastă. Jos, la sfîrşitul paginii, se afla nota doi, care semăna cu o raţă mare şi roşie.

— Doi ! chiţăi Virgula cu o bucurie răutăcioasă, ca şi cum nu s-ar fi văzut destul de limpede că era doi şi nu cinci.

Verbul ordonă să fie întoarsă pagina. Piticii se executară. Caietul gemu încet şi jalnic. Pe a doua pagină scrisesem un rezumat. Mi se pare că era şi mai prost decît dictarea pentru că sub el se afla scris un băţ.

— Intoarceţi ! porunci Verbul.

Caietul gemu şi mai tînguitor.

Bine că pe pagina a treia nu mai era scris nimic. Ce-i drept, mîzgălisem pe ea o mutră cu nas lung şi cu ochi şaşii. Aici nu erau nici greşeli, deoarece sub caricatură scrisesem doar două cuvinte : „Astai Kolea".

— Să întorc ? întrebă Virgula, cu toate că vedea bine că nu mai are ce întoarce : în caiet nu mai rămăseseră decît trei foi ; pe celelalte le smulsesem ca să-mi fac avioane.

— Ajunge ! ordonă bătrînul. Cum ai îndrăznit să spui, băieţaş, că ai note de tot felul ?

— Imi daţi voie să miaun şi eu ceva ? se amestecă pe neaşteptate Kuzea. Cer iertare, dar stăpînul meu n-are nici o vină. În caiet, pe lîngă nota doi, se mai află şi unu. Înseamnă că notele sînt totuşi de mai multe feluri.

Virgula chicoti, iar Lumînare, hlizindu-se şi el, prinse a striga :

— Ah ! Oh ! M-a omorît ! Te strici de rîs ! Vai, ce deştept !

Tăceam. Nu-mi dădeam seama ce anume se petrecea cu mine. Urechile şi obrajii îmi ardeau. Nu puteam să mă uit în ochii bătrînului. Şi aşa, fără să mă uit la el, i-am spus că m-am zăpăcit de-a binelea. Kuzea mi-a sărit în ajutor, zicînd că nu-i corect să iei omul prea repede. Verbul ne ascultă cu luare-aminte şi făgădui să ne prezinte pe toţi supuşii săi, ca să-i cunoaştem. Ridică o linie — se auzi o melodie şi, în mijlocul sălii, veniră în fugă omuleţii cu îmbrăcămintea brodată cu cerculeţe pline. Incepură să joace şi să cînte :

Noi sîntem punctuali,
Şi puncte ne chemăm,
Pe orice bun şcolar
Cu drag îl ajutăm :
Să scrii corect e un joc
Dacă ne pui la loc !

Kuzea mă întrebă dacă ştiu unde să pun punctele. I-am răspuns că uneori le pun bine.

Verbul mişcă încă o dată linia şi, în locul punctelor, se iviră alţi omuleţi care aveau halatele brodate cu cîte două virgule. Se luară de mînă şi începură să cînte :

Sîntem veselele fete,
Cari se cheamă ghilimele.
Dacă eu deschid o frază, (cîntă una)
Eu să o închid urmează ... (reluă a doua)

Ghilimele ! Las' că le ştiu eu ! Le ştiu şi le urăsc. Dacă le pui, ţi se spune că nu trebuiau puse ; nu le pui, deodată auzi : „Uite, aici trebuia să pui ghilimele". Niciodată nu le nimereşti ...

După Ghilimele apărură Cîrlig şi Lumînare. Caraghioasă pereche mai era şi asta !

Cîrlig începu să cînte cu voce groasă :

Ca semne de vorbire,
Avem mare cinstire,
Mă ştie orişicare :
Sînt Semnul de Intrebare !

Iar Lumînare cîntă un cîntec scurt de tot :

Mă ştie mic şi mare :
Sînt Semn de Exclamare !

Intrebare şi exclamare ! Vechi cunoştinţe ! Acestea măcar erau ceva mai cumsecade decît ceilalţi. Trebuia să le pui mai rar. De aceea erau mai simpatice decît cocoşata de Virgulă. Dar dumneaei se şi înfiinţase în faţa mea şi-mi cînta cu vocea-i scîrţîitoare :

Deşi-s doar un punct cu codiţă,
Şi nici prea înaltă nu sînt,
De mine, orice băiat şi fetiţă
Ţin seama, scriind şi citind.

Auzind-o cîntînd, Kuzea se zbîrli tot de indignare. Îmi ceru voie să-i rupă Virgulei codiţa şi s-o transforme în punct. Firește, nu i-am îngăduit să se poarte ca un huligan. Poate că şi eu aş fi avut să-i spun vreo două bătrînei, dar, de, trebuia să mă stăpînesc. Scapi vreo necuviinţă şi te pomeneşti că nu-ţi mai dau drumul de aici. Iar noi de mult doream să ne cărăbănim. Mai precis, din clipa cînd mi-am văzut caietul. M-am apropiat de Verb şi l-am întrebat dacă pot să plec. Bătrînul nici nu apucă să deschidă gura, cînd Virgula se porni să ţipe de răsuna toată sala :

— Pentru nimic în lume ! Să dovedească mai întîi că ştie să scrie corect şi cunoaşte regulile gramaticale.

Şi, pe loc, începu să născocească tot felul de exemple.

Spre norocul meu, în sală intră valvîrtej un cîine uriaş. Kuzea, bineînţeles, începu să scuipe şi mi se cocoţă pe umăr. Cîinele

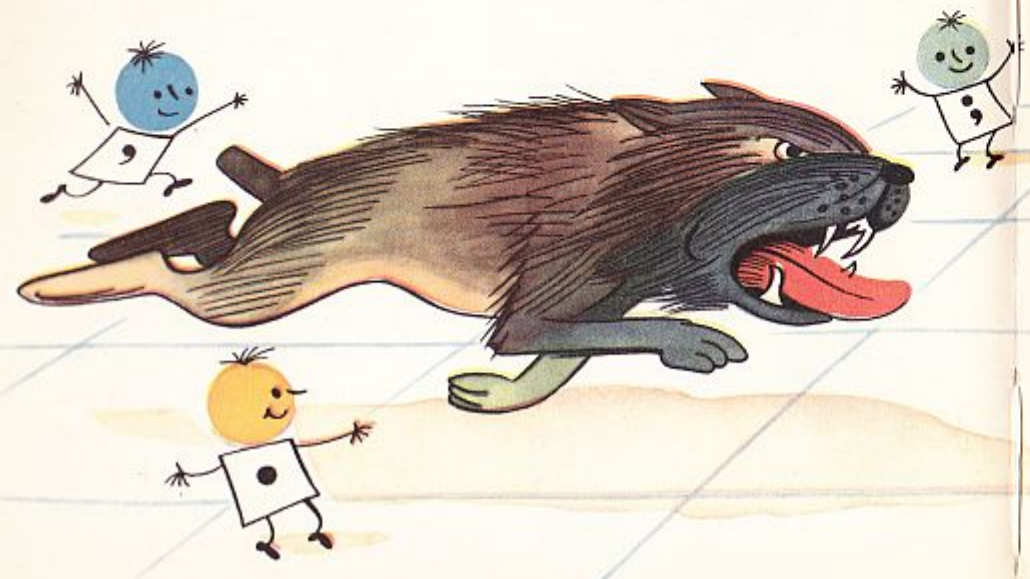

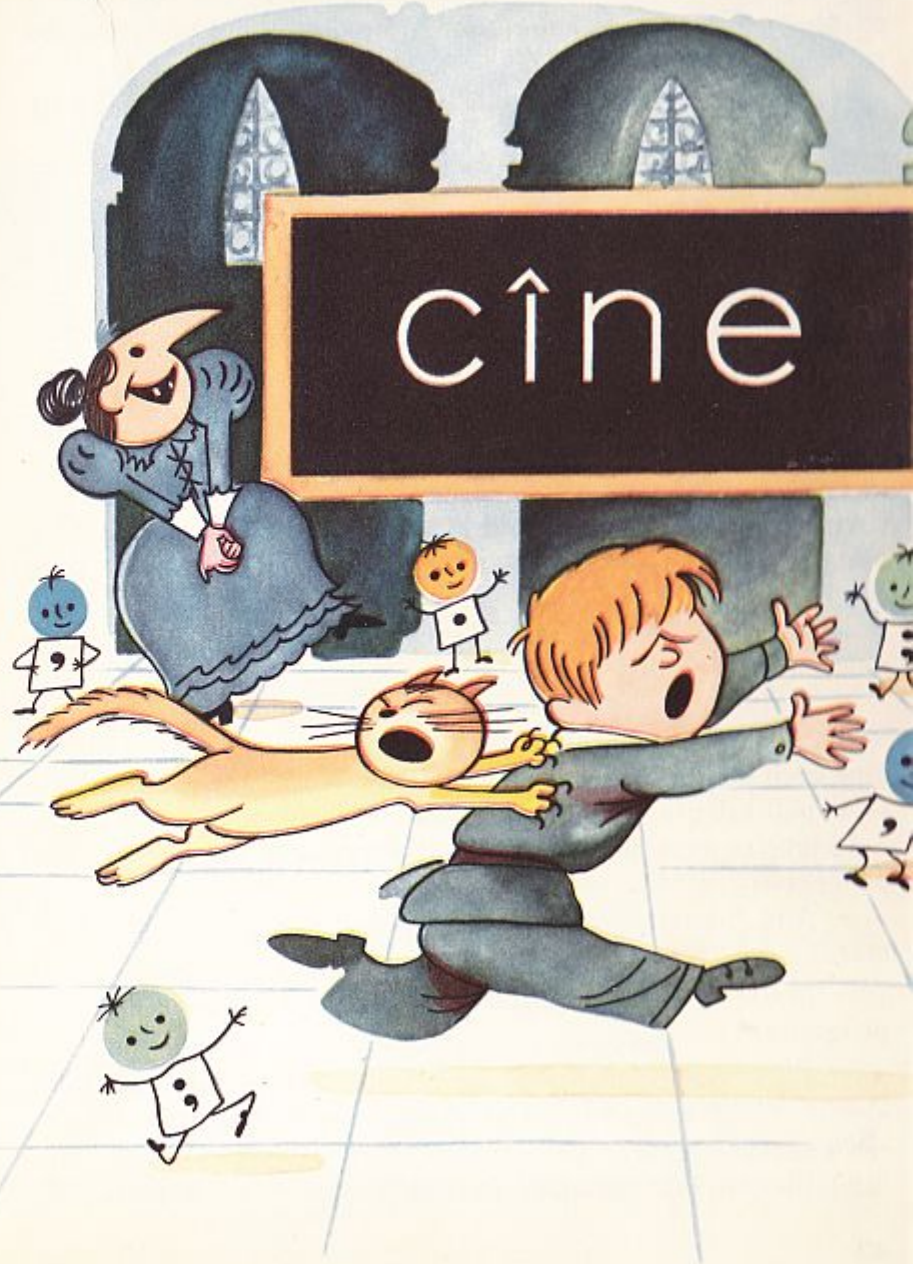

însă nici gînd să se arunce asupra motanului. Dădea bucuros din coadă şi se gudura. M-am aplecat şi l-am mîngîiat pe spinarea-i roşcată.

— Aha, va să zică îţi plac cîinii ! Foarte bine ! rînji Virgula cu răutate şi bătu o dată din palme.

Cît ai clipi, apăru în faţa mea, atîrnînd în aer, o tablă pe care sta scris cu creta : „C ne".

Mi-am dat seama imediat despre ce-i vorba. Am pus mîna pe cretă şi am intercalat litera „î". Şi-a ieşit „cîne".

Virgula izbucni în rîs, Verbul îşi încruntă sprîncenele-i sure. Semnul de Exclamare prinse a se văita, cîinele rînji colţii şi începu să mîrîie la mine. M-am speriat şi am luat-o la fugă. El, după mine. Kuzea scuipa, înfigîndu-şi ghearele în umărul meu. Mi-am dat seama că n-am intercalat literele cum trebuie. M-am întors la tablă şi am adăugat după „î" şi un „i". Şi astfel puteai citi cuvîntul „cîine" corect. Dulăul încetă pe dată să mîrîie, îmi linse mîna şi fugi din sală. Uf, n-am să uit niciodată : cîine se scrie cu „îi".

— Poate că numai cîinele ăsta se scrie cu „îi", iar ceilalţi, doar cu „î" ? întrebă Kuzea.

— Motanul e la fel de ignorant ca şi stăpînul său — chicoti Virgula, dar Kuzea îi răspunse pe loc că-i cunoaşte el pe cîini mai bine decît dumneaei. Din partea dulăilor — îşi dădu el cu părerea — te poţi aştepta oricînd la tot soiul de ticăloşii.

In timp ce avea loc această discuţie, o rază de soare se strecură pe fereastră. Sala se lumină.

— Ah ! Soarele ! Minunat ! strigă bucuros Semnul de Exclamare.

— Măria ta — şopti Virgula la urechea Verbului — întrebaţi-l pe ignorant . . .

— Bine — se învoi Verbul şi făcu un semn cu mîna. Cuvîntul „Cîine" dispăru de pe tabla neagră şi în locul lui apăru cuvîntul „Soare".

— Ei, care este pluralul ? întrebă Semnul de Exclamare.

M-am gîndit niţel şi am zis :

— N-are plural.

Ehei, ce mai dandana se petrecu în clipa cînd mi-am spus părerea ! Virgula rîdea în hohote ca ieşită din minţi. Semnul de Exclamare plîngea şi-şi frîngea mîinile. Verbul se încrunta tot mai amarnic. Raza de soare pieri pe loc, iar în sală se făcu întuneric şi foarte frig.

— Oh ! Ah ! Vai ! N-are plural ! Mor ! striga Semnul de Exclamare.

— Unde-i soarele ? Unde-i căldura ? Unde-i lumina ? întreba într-una Semnul de Întrebare, ca o placă de patefon stricată.

— L-a supărat băieţaşul ! bubui furios Verbul.

— Îngheţ ! miorlăi Kuzea, lipindu-se de mine.

— Răspunde : care este pluralul cuvîntului „soare" ! porunci Verbul.

Intr-adevăr, care o fi ? Învăţătoarea ne spunea totdeauna că unele cuvinte care au în mijloc un diftong, pierd diftongul la

plural : de pildă „floare-flori", „cicoare-cicori". Ce-ar fi să încerc ? Şi am strigat :

— Soare-sori !

In aceeaşi clipă, soarele îşi aruncă din nou privirea în sală. Se făcu lumină, cald şi totul se înveseli. Pentru prima oară în viaţa mea mi-am dat seama cît mi-e de drag soarele.

— Trăiască soarele, care pierde la plural diftongul ! am prins eu să cînt plin de voioşie.

— Ura ! Soare ! Lumină ! Bucurie ! Viaţă ! strigă Semnul de Exclamare.

Am început şi eu să mă învîrtesc într-un picior şi să turui :

— Drăguţului de soare, salutul nostru şcolăresc ! Sub razele lui calde, copiii toţi se veselesc ! . . .

— Tăcere ! se răsti Verbul.

Am înlemnit aşa, într-un picior. Voioşia dispăru pe dată. Atmosfera devenise încordată şi chiar apăsătoare.

— Viktor Perestukin — rosti el, sever — elev în clasa a patra, a dat dovadă de o rară ignoranţă şi neobrăzare. A manifestat lipsă de dragoste şi nepăsare faţă de limba sa maternă. Pentru această faptă va fi aspru pedepsit. Mă retrag pentru a chibzui asupra sentinţei. Perestukin să fie închis în paranteze mari.

Verbul plecă. Virgula dădu fuga în urma lui şi îi spunea într-una din mers :

— Fără nici o milă ! Fără nici o milă, măria ta !

Omuleţii aduseră nişte paranteze mari de fier şi le aşezară în dreapta şi în stînga mea.

— Nu-mi miroase a bine, stăpîne — zise Kuzea şi prinse să dea nervos din coadă. Aşa făcea întotdeauna cînd era nemulţumit. Nu s-ar putea oare s-o ştergem de aici ?

— Ar fi grozav — i-am răspuns — dar tu nu vezi că sînt arestat, că sînt închis în paranteze şi că sîntem păziţi ? Nici mingea nu se clinteşte din loc.

— Sărmanul ! Nefericitul ! se porni să geamă Semnul de Exclamare. Ah ! Of ! Vai ! Vai ! Vai !

— Ţi-e teamă, băieţaş ? mă întrebă Semnul de Intrebare.

Caraghioşi mai erau şi ăştia ! De ce trebuie să-mi fie neapărat teamă ? Şi lor, de ce să le fie milă de mine ?

— Nu trebuie să-i superi pe cei puternici — spuse Kuzea, cît se poate de serios. O cunoscută de a mea, o pisică, avea obiceiul să zădărască un cîine legat în lanţ. Cîte porcării nu-i azvîrlea în obraz ! Pînă într-o zi, cînd cîinele s-a smuls din lanţ şi a dezbărat-o pentru totdeauna de acest urît obicei.

Semnele se agitau tot mai mult. Cel de Exclamare o ţinea una şi bună, că nu-mi dau seama de primejdia care mă paşte. Semnul de Intrebare îmi puse o mulţime de întrebări şi, pînă la urmă, vru să afle dacă nu cumva am vreo ultimă dorinţă.

Cam ce puteam cere ? M-am sfătuit cu motanul şi mi-am exprimat părerea că era timpul cel mai potrivit pentru micul dejun. Semnele mi-au explicat următorul lucru : voi primi tot ce poftesc, numai dacă voi şti să-mi scriu corect dorinţa. Bineînţeles, în aceeaşi clipă apăru din nou tabla şi se opri în faţa mea. Şi ca nu cumva să greşim, Kuzea şi cu mine mai chibzuirăm o dată la această problemă. Motanului nu-i trecu prin minte ceva mai gustos decît crenvurştii. Mie îmi place mai mult salamul cracauer. Dar la cuvintele acestea poţi să faci o sumedenie de greşeli. De aceea m-am gîndit să scriu „parizer", că e mai simplu. Dar cum fără pîine nu prea face parale, pentru început am scris pe tablă : „pîne". Dar nici eu şi nici motanul n-am văzut nici un dumicat de pîine. Care va să zică ne minţeau.

— Unde-i pîinea ce ni se cuvine ?

— Ai scris greşit — răspunseră semnele în cor.

— Să nu ştii cum se scrie un lucru atît de important ! mă dojeni motanul.

Am luat creta şi am scris cu litere mari : „parisăr".

— Greşit ! strigară semnele.

Am şters şi am scris : „pariser".

— Greşit ! urlară din nou semnele.

Am şters şi am scris din nou : „parizăr".

— Greşit ! ţipară semnele.

M-am înfuriat şi am aruncat creta cît colo. Ce mai calea-valea, îşi băteau joc de mine !

— Eh, mîncarăm şi pîine, şi parizăr ! oftă Kuzea. Nu pricep de ce mai merg băieţii la şcoală. Nu te-au învăţat să scrii corect măcar un singur cuvînt comestibil ?

Un singur cuvînt comestibil poate că aş şti să scriu. Am şters „parizărul" şi am scris „ceapă". Pe dată s-au ivit omuleţii şi ne-au adus o farfurie cu ceapă curăţată. Motanul se supără şi începu să scuipe. El nu mînca ceapă. Nici mie nu-mi plăcea. Şi ne era o foame de lup. N-am avut încotro şi am început să ron-ţăim. Lacrimile porniră şiroaie din ochii noştri.

Din senin se auzi gongul.

— Nu plînge ! strigă Semnul de Exclamare. Mai există o nă-dejde !

— De ce te porţi atît de urît cu Virgula ? întrebă Semnul de Intrebare.

— Pentru că, după mine, n-are rost — am răspuns sincer. Poţi să citeşti şi fără ea. Cînd citeşti, nu acorzi nici o atenţie virgu-lelor. Doar cînd scrii şi uiţi s-o pui dai de bucluc.

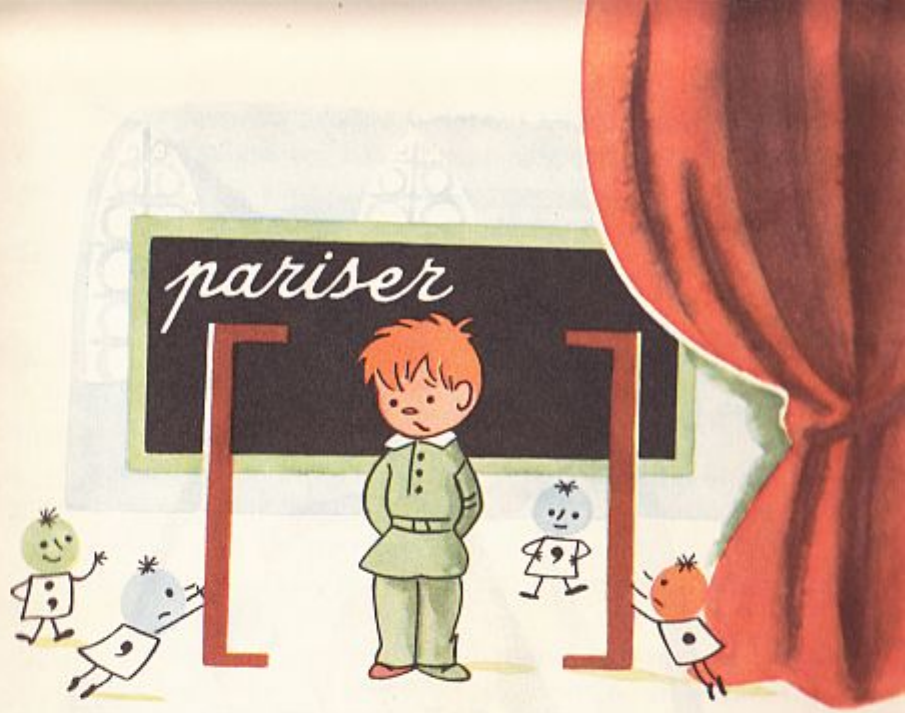

Semnul de Exclamare se mîhni iar şi prinse să se văicărească în fel şi chip.

— Tu ştii că o virgulă poate să hotărască soarta unui om ? întrebă Semnul de Intrebare.

— Ia mai isprăviţi cu poveştile astea, nu sînt copil mic !

— Stăpînul meu şi cu mine nu mai sîntem de mult pisoi — mi se alătură şi Kuzea.

In sală intrară Virgula şi cîteva Puncte, care duceau o coală mare de hîrtie făcută sul.

— Aceasta e sentinţa — declară Virgula.

Punctele desfăşurară sulul şi am citit :

SENTINŢA

privitor la ignorantul Viktor Perestukin
EXECUŢIA SE SUSPENDA IERTAREA

anuta_loki@yahoo.com

— Execuţia se suspendă ! Iertarea ! Ura ! Iertarea ! se bucură Semnul de Exclamare. Execuţia se suspendă ! Ura ! Minunat ! Iertarea ! Ura ! Excelent !

— Credeţi că execuţia se suspendă ? întrebă grav Semnul de Întrebare.

Se vede treaba că stătea la îndoială.

— Despre ce-i vorba ? Pe cine să execute ? Pe mine ? Cu ce drept ? Nu, nu se poate, trebuie să fie o greşeală !

Virgula îmi aruncă o privire duşmănoasă, plină de ironie şi rosti :

— Semnele n-au înţeles sentinţa. Vei fi executat şi nicidecum graţiat. Aşa trebuie înţeleasă sentinţa.

— Păi de ce să fiu executat ? strigai. De ce ?

— Pentru ignoranţă, pentru lene şi necunoaşterea limbii materne.

— Cum aşa ? Aici scrie clar : execuţia se suspendă.

— Asta nu-i drept ! O să facem o plîngere — ţipă Kuzea, apucînd-o pe Virgulă de codiţă.

— Ah ! Oh ! Vai ! Îngrozitor ! E peste puterile mele ! gemu Semnul de Exclamare.

Mărturisesc, eram îngrozit ! „Bine s-au mai răzbunat manualele" — mă gîndeam. Şi iată cum au început pentru mine primejdiile pe care mi le prevestiseră. Poftim, nici nu ţi-au dat răgaz să-ţi vii în fire, să te orientezi cum se cuvine, şi gata, ţi-au şi adus sentinţa. Aşa că, vrei, nu vrei, scoate-o la capăt singur ! Cui să te plîngi ? Aici nu are cine să-ţi ia apărarea. Nici părinţii, nici învăţătorii. Miliţie sau tribunal, de asemenea, nu există. Întocmai ca pe vremuri. Împăraţii făceau tot ce pofteau. De altfel, împăratul ăsta al lor, Măria sa Verbul Imperativ, ar trebui şi el lichidat ca clasă. Dispune aici de toată gramatica ! . . .

Semnul de Exclamare îşi frîngea mîinile şi înşira tot soiul de interjecţii. Din ochi i se prelingeau bobiţe de lacrimi. Semnul de Întrebare o trăgea într-una pe Virgulă de mînecă :

— Nu poţi să-l ajuţi cît de cît pe bietul băiat ?

Semnele acestea erau în fond niște ființe destul de cumsecade.

Virgula se sclifosi puțin și după aceea răspunse că aș putea să m-ajut și singur dacă aș ști unde trebuie pusă virgula în sentință.

— La urma urmei, să înțeleagă și el ce importanță are o virgulă — rosti ea, plină de ifose. O virgulă e în stare să salveze viața unui om. Așa că să-l lăsăm să se salveze singur, dacă dorește.

Bineînțeles că doream !

Virgula plesni din palme și în sală apăru, agățat în perete, un ceas mare, mare de tot. Limbile arătau ora douăsprezece fără cinci.

— Cinci minute pentru gîndire — scîrțîi bătrîna. La ora douăsprezece fix, virgula trebuie să fie pusă acolo unde se cuvine. La ora douăsprezece și un minut va fi prea tîrziu.

Îmi vîrî în mînă un creion cît toate zilele și rosti :

— Unu . . .

Ceasul prinse imediat să ticăie și să măsoare timpul : „Tic-tac, tic-tac, tic-tac". Uite așa va ticăi de cîteva ori și minutul s-a dus. Și nu sînt decît cinci la număr.

— Ai ceva de întrebat ? rosti Semnul de Intrebare cu glas tremurător.

— Da — am răspuns eu, bucuros. Unde să pun virgula ?

— Vai ! Gîndește-te singur ! începu să se tînguie Semnul de Exclamare.

Kuzea se apropie fuga de el și prinse să se alinte.

— Suflă-i, șoptește-i stăpînului meu, spune-i unde să pună afurisita asta de virgulă — îl implora motanul. Suflă-i, mă rog de tine ca de un om . . .

— Să-i sufle ? începu să țipe Virgula. La noi suflatul e strict interzis !

In vremea asta, ceasul ticăia într-una. Mi-am aruncat privirea asupra cadranului și am înlemnit : trecuseră trei minute.

— Cheamă Geografia să te scape ! urlă Kuzea. Nu ți-e teamă de moarte ?

Firește că mă temeam. Dar ... cum rămîne atunci cu călirea voinței ? Primejdia trebuie înfruntată, și nicidecum să fugi de ea ! Or, dacă mă speriam, unde aveam să găsesc eu mai tîrziu altă primejdie ? Nu, nu, asta nu-mi convenea. Nu trebuie să chem pe nimeni. Și dacă chem Geografia, ce-am să-i spun ? „Bună ziua, stimată Geografie ! Mă scuzați pentru deranj, dar, să vedeți, m-am cam speriat ...“

Ceasul ticăia nepăsător.

— Grăbește-te, băiatule ! strigă Semnul de Exclamare. Ah ! Oh ! Vai !

— Știi că n-au mai rămas decît două minute ? întrebă îngrijorat Semnul de Întrebare.

Kuzea prinse a mieuna și se agață cu ghearele de poala Virgulei.

— Dorești moartea băiatului ! se stropși motanul cu dușmănie.

— O merită — răspunse bătrîna, îndepărtîndu-l.

— Ce mă fac ? am întrebat, fără să vreau, cu voce tare.

— Chibzuiește ! Chibzuiește ! Ah ! Vai ! Chibzuiește ! strigă Semnul de Exclamare. Și lacrimile șiroiau din ochii lui triști.

Ușor de spus : „chibzuiește". M-am hotărît totuși să încerc.

— Execuția se suspendă iertarea . . . Dacă pun virgula după cuvîntul „execuția", atunci se va citi astfel : „Execuția, se suspendă iertarea". Înseamnă deci că nu voi fi iertat. Nu se poate !

— Vai ! Oh ! Nenorocire ! Se suspendă iertarea ! izbucni în plîns Semnul de Exclamare. Execuția ! Vai ! Oh ! Ah !

— Execuția ? întrebă motanul. Păi asta nu ne convine de loc.

— Băiatule, nu vezi c-a mai rămas doar un singur minut ? zise Semnul de Intrebare printre lacrimi.

Un singur și ultim minut . . . Și după aceea ce-o să mai fie ? Am închis ochii și am început să mă gîndesc repede-repede.

«Dacă aș pune virgula la sfîrșitul cuvintelor : „Execuția se suspendă" ? Atunci va rezulta : „Execuția se suspendă, iertarea". Exact ce-mi trebuie mie ! S-a făcut ! O pun.»

M-am apropiat de masă și am desenat pe sentință o cogeamite virgulă mare după cuvîntul „se suspendă". In aceeași clipă ceasul bătu de douăsprezece ori.

— Ura ! Victorie ! Ah ! Bine ! Minunat ! țopăia bucuros Semnul de Exclamare și, împreună cu el, motanul nostru.

Virgula se îmbună numaidecît.

— Ține minte : ori de cîte ori vei cumpăni lucrurile cum trebuie, vei izbuti. Nu fi supărat pe mine. Haide să ne împrietenim. Și cînd vei învăța să mă pui la locul meu, n-am să-ți mai fac nici un fel de necazuri, ai să vezi.

I-am făgăduit cu toată tăria că am să învăț.

Mingea începu să salte, iar Kuzea împreună cu mine ne-am grăbit să plecăm.

— La revedere, Vitea ! ne strigară din urmă semnele de punctuație. Ne vom mai întîlni noi în paginile cărților sau pe foile din caietele tale !

— Să nu mă confunzi cu fratele meu ! strigă Semnul de Exclamare. Eu întotdeauna exclam !

— N-ai să uiți că eu întotdeauna pun întrebări ? adăugă Semnul de Intrebare.

Mingea se rostogoli pe poartă afară. Am pornit în fugă după ea. Am întors capul și i-am văzut pe toți făcîndu-ne semne cu mîna. Pînă și Verbul cel grav scosese capul pe fereastra palatului. Le-am răspuns și eu prin semne și am alergat să-l ajung din urmă pe motan.

Strigătele Semnului de Exclamare se mai auziră o vreme, după care, totul se cufundă în tăcere, iar palatul dispăru în spatele colinei.

Mergeam cu motanul în urma mingii și discutam despre tot ce ni se întîmplase. Eram tare bucuros că nu chemasem Geografia în ajutor și că m-am salvat singur.

— Da, asta așa este — încuviință și Kuzea. Imi amintesc — începu el să povestească — o întîmplare asemănătoare. Un motan, un cunoscut de-al meu, făcea serviciu la o măcelărie. Nu aștepta ca „darnicul" său stăpîn să-i arunce o bucățică ciupită de la cîntar, ci se ospăta singur cu carnea cea mai bună. Și motanul ăsta avea o vorbă : „Nimeni nu-ți poartă mai bine de grijă decît îți porți tu însuți".

Prost obicei mai avea și Kuzea ăsta ! De zeci de ori pe zi îmi istorisea tot soiul de întîmplări urîte despre niște nepricopsite de pisici și motani. Pentru a-l educa pe Kuzea am început să-i povestesc despre prietenia dintre oameni și animale. De pildă, chiar el, Kuzea, s-a purtat ca un adevărat prieten credincios atunci cînd m-am aflat la ananghie. Acum știam că mă pot bizui pe el. Motanul începu să toarcă din mers. Pesemne că-i plăcea să fie lăudat. Dar în aceeași clipă își aduse aminte de o pisică roșcată,

pe nume Frosika, şi care avea o vorbă : „Pentru prieteni sînt în stare să sacrific ultimul şoricel". Mi-am dat limpede seama că n-am să reuşesc să-mi educ motanul. Kuzea e un animal, care nu se adaptează uşor. Nici chiar Zoia Filippovna n-ar fi putut scoate nimic din el. M-am gîndit atunci să-i mai povestesc o întîmplare pilduitoare pe care o auzisem de la tata.

Era vorba despre felul cum au reuşit oamenii să domesticească unele animale. I-am povestit cum atît cîinii cît şi pisicile au devenit prietenii omului. Cum a ştiut omul să-i aleagă dintre alte animale. Ce credeţi că mi-a răspuns acest motan neobrăzat ? Pe cîine, după părerea lui, omul şi l-a ales singur, săvîrşind o greşeală dintre cele mai grave. Cît priveşte pisica . . . hei, cu pisica lucrurile stau cu totul altfel. Pentru că nu omul şi-a ales-o, ci pisica l-a ales pe om.

Felul de a gîndi al motanului m-a supărat atît de mult, încît am tăcut şi n-am mai scos nici un cuvînt multă vreme. Dacă aş fi continuat discuţia, te pomeneşti că ar fi îndrăznit să-mi spună că pisica e stăpînul naturii, şi nu omul. Nu mai încăpea îndoială, trebuia să mă ocup serios de educaţia lui. De ce nu m-am gîndit mai înainte la treaba asta ? Dar de ce, înainte, nu m-am gîndit,

anuta_loki@yahoo.com

de fapt, la nimica ? Doar mi-a spus şi Virgula că, dacă am să cumpănesc bine lucrurile, am să izbutesc întotdeauna. Şi ăsta-i adevărul. La poartă, de pildă, cum am chibzuit cîteva clipe, mi-am şi amintit de nişte reguli pe care aproape că le uitasem. Şi ce bine mi-au prins ! Chibzuinţa mi-a prins bine şi atunci cînd, cu creionul în mînă, am cumpănit unde să pun virgula. De bună seamă că n-aş fi rămas niciodată codaşul clasei dacă m-aş fi gîndit mai mult la ceea ce fac. Bineînţeles însă că pentru asta trebuie să asculţi ce spune învăţătoarea la lecţie, nicidecum să te joci toată ziulica : ix, mix, drix. Ce, sînt oare mai prost decît Jencik ? Dacă-mi voi căli voinţa şi-mi voi pune în cap să mă-ndrept, atunci nu se ştie cine va avea note mai bune la sfîrşitul anului.

Interesant, oare cum ar fi scos-o la capăt Katia, în locul meu ? Bine că nu m-a văzut în palatul Verbului. Oho, ce-ar mai fi fost la gura ei ! . . . Da, sînt totuşi mulţumit că am vizitat această ţară. In primul rînd, de azi încolo voi scrie întotdeauna corect cuvintele „cîine“ şi „pîine“. In al doilea rînd, mi-am dat seama că trebuie să înveţi regulile gramaticale. Poţi să ai nevoie de ele în unele ocazii. Iar în al treilea rînd, s-a dovedit că semnele de punctuaţie sînt, într-adevăr, necesare. Iată, de pildă, dacă mi s-ar da să citesc o pagină întreagă fără nici un semn de punctuaţie . . . Aş putea eu, oare, să citesc şi să pricep ce scrie acolo ? Aş citi şi aş tot citi, fără să-mi trag răsuflarea, pînă m-aş sufoca. E bine ? In afară de faptul că n-aş înţelege o iotă dintr-o citire ca asta.

Toate acestea mi le spuneam în sinea mea. Lui Kuzea n-avea nici un rost să i le împărtăşesc. Şi, cufundat în gînduri, nici n-am observat cînd motanul meu începu să se vaite de căldură. Intr-adevăr, se făcea din ce în ce mai cald. Abia atunci am băgat de seamă că iarba de sub picioarele noastre era galbenă-galbenă. Frunzele se răsuciseră ca nişte tubuleţe. Pămîntul era tare ca piatra şi, pe alocuri, crăpase. Ne chinuia o sete cumplită . . . Şi nici cel mai mic pîrîiaş pe nicăieri. Kuzea murea de sete. Eu în-

sumi aş fi dat totul pentru un pahar de sifon cu sirop. Dar toate acestea nu erau decît vise . . .

Tocmai treceam pe lîngă albia unui pîrîiaş secat. Pe fundul lui zăceau peştişori uscaţi ca într-o tigaie.

— Unde a dispărut apa ? întrebă motanul, cu voce pieritâ. Să nu se găsească, oare, pe aici, nici farfurioare, nici ceainice, nici găleţi, nici măcar un robinet ?

Eu tăceam. Nu puteam să-mi mişc limba în gură de uscată ce mi-era.

Şi mingea se rostogolea grăbită înainte. Deodată se opri într-o poieniţă pîrjolită de soare. În mijlocul ei se înălţa un copac desfrunzit şi încovoiat. În jur, o pădure golaşă îşi scîrţîia ramurile negre şi uscate.

M-am aşezat pe o moviliţă acoperită de frunziş veşted. Kuzea îmi sări îndată pe genunchi. Uf, ce sete ne era ! Habar n-aveam că poţi să doreşti atît de mult un strop de apă. Şi ca un făcut, tot timpul mi se năzărea că văd un şuvoi de apă rece. Şi ce frumos curgea din robinet, şi ce frumos susura ! Mi-am amintit de carafa noastră de cristal, ba chiar şi de stropii care o brumau.

Am închis ochii şi am văzut-o ca în vis pe tuşa Liubaşa. Vindea sifon în colţul străzii noastre. Se făcea că ţine în mîini un pahar de sifon rece cu sirop de vişine. Uf, de-aş avea paharul ăsta, fie chiar fără sirop ! . . . Cu apă doar. Numai că n-aveam ce face cu un singur pahar de apă ! În clipa aceea eram în stare să golesc o găleată întreagă.

Deodată movila de sub mine începu să se mişte, apoi să crească şi să se legene foarte tare.

— Ţin-te bine, Kuzea ! am strigat şi m-am dus de-a dura.

— Pe aici, şi moviliţele sînt ţicnite — bombăni motanul.

— Nu sînt movilă, sînt cămilă — auzirăm o voce tînguioasă.

„Movila" noastră se ridică în picioare, scuturîndu-se de frunze, şi văzurăm, într-adevăr, că era vorba de o cămilă. Cît ai clipi, Kuzea îşi arcui spinarea şi întrebă :

— Nu cumva aveţi de gînd să-l mîncaţi pe băiatul ăsta şi pe motanul său credincios ?

Cămila se supără foc.

— Cum de nu ştii dumneata, motanule, că noi, cămilele, ne hrănim cu iarbă, fîn şi mărăcini ? îl întrebă ea pe un ton batjocoritor. Singura neplăcere pe care pot să v-o fac ar fi să vă scuip. Atîta tot. Dar nici nu mă gîndesc la aşa ceva. Nu-mi arde mie de asta. Pînă şi eu, o cămilă, mor de sete.

— Te rog, nu muri — am implorat-o eu, şi ea, drept răspuns, scoase un geamăt jalnic.

— Nimeni nu poate să rabde mai mult de sete decît o cămilă. Dar vine o vreme cînd şi ea îşi dă sufletul. În pădure au murit multe vietăţi. Unele au mai rămas în viaţă, însă vor pieri şi ele.

Într-adevăr, din pădure răzbăteau gemete slabe. Mi-era atît de milă de nefericitele animale, încît am mai uitat de sete.

— Aş putea oare să le vin cu ceva în ajutor ? am întrebat-o pe cămilă.

— Poţi să le salvezi — îmi răspunse ea.

— Atunci, repede în pădure !

Cămila rîse de fericire, dar motanul nu părea de loc încîntat.

— Gîndeşte-te bine la ceea ce spui — bombănea Kuzea, nemulţumit. Cum poţi tu să le salvezi ? Ce-ţi pasă ţie de ele ?

— Eşti egoist, Kuzea — i-am răspuns eu, cît se poate de calm Uite, am să mă duc negreşit să le salvez. Cămila îmi va spune ce trebuie să fac şi le voi salva. Iar tu, Kuzea . . .

Tocmai mă pregăteam să-i spun deschis motanului ce părere am despre atitudinea lui, cînd . . . ceva trosni năprasnic chiar alături de mine. Copacul cel încovoiat îşi îndreptă ramurile uscate şi se prefăcu într-o bătrînă slabă şi zbîrcită, îmbrăcată într-o rochie numai zdrenţe. În păru-i încîlcit se aninaseră frunze uscate.

Cămila se trase în lături, iar bătrîna ne iscodea cu privirea, pe mine şi pe motan. Nu m-am înspăimîntat cîtuşi de puţin nici chiar în clipa cînd glasul ei bubui ca un tunet :

Cine face gălăgie
Să mi se prezinte mie !

— Nu spune că eşti Perestukin ! şopti Kuzea, speriat de moarte. Spune că eşti Serokoşkin [1].

— Tu eşti Serokoşkin ! Numele meu de familie este Perestukin şi nu mi-e ruşine cu el.

În clipa cînd bătrîna auzi aceste cuvinte, se şi schimbă pe dată. Se ploconi îndoindu-se din şale, schiţă un zîmbet dulceag şi, făcînd toate acestea, deveni şi mai dezgustătoare. Din senin, începu să mă laude în fel şi chip. Ea mă lăuda, eu mă miram, iar cămila gemea. Bătrîna pretindea că eu, Viktor Perestukin, am ajutat-o să transforme pădurea verde în buturugi uscate. Toată lumea luptă împotriva secetei, numai eu, unul, eu, Viktor Perestukin, mă dovedisem prietenul şi ajutorul ei cel mai destoinic. Pasămite, eu, Viktor Perestukin, rostisem la lecţie niscai cuvinte vrăjite.

[1] Pisică cenuşie (în limba rusă).

— Ştiam eu ! mieună cu disperare motanul. De bună seamă că tu, stăpîne, ai trîntit acolo cine ştie ce bazaconii.

— Stăpînul tău — gemu cămila — a spus la lecţie că apa care se evaporă de pe suprafaţa mărilor, oceanelor, rîurilor şi lacurilor dispare.

„Aha, circuitul apei în natură — mi-am amintit pe dată. Zoia Filippovna ! Al cincilea doi !“ . . .

Bătrîna se îndreptă din şale, îşi puse mîinile în şold şi zise cu voce tunătoare :

Bravo ţie, bravo ţie !
Fără apa blestemată,
Orişice fiinţă vie
Va pieri pe veci, uscată.

Nu ştiu de ce momîia asta vorbea numai în versuri.

Auzind-o, setea te chinuia şi mai cumplit. In pădure, gemetele se înteţiră. Cămila se apropie de mine şi-mi şopti la ureche :

— Poţi să-i salvezi pe toţi însetaţii . . . Aminteşte-ţi circuitul apei, adu-ţi aminte !

— Uşor de zis „Adu-ţi aminte". Zoia Filippovna mă ţinuse o oră întreagă la tablă, şi tot nu fusesem în stare să-mi amintesc ceva.

— Trebuie să-ţi aminteşti ! se înfurie motanul. Din cauza ta suferim toţi. Ai spus la lecţie numai prostii.

— Fleacuri ! am strigat furios. Ce putere au nişte amărîte de cuvinte ?

Bătrîna scîrţîi din crengile-i uscate.

— Ce putere au cuvintele ? zise ea şi se porni din nou să turuie în versuri :

Iarba verde s-a uscat,
Toate ploile au stat ;
Animalele-nsetate
Ling izvoarele secate.
Au pierit pîraiele,
Veştejite-s florile,
Nici că se poate
Mai frumos
In regatul secetos . . .

Nu, asta era prea de tot ! În sfîrşit, îmi dădeam seama că am făcut o trăsnaie. Trebuia să-mi amintesc negreşit cum e cu circuitul apei. Şi am început să mormăi :

— Apa de pe suprafaţa rîurilor, lacurilor, mărilor evaporîndu-se . . .

Bătrîna se sperie de moarte, temîndu-se ca nu cumva să-mi amintesc, drept care se apucă să ţopăie în faţa mea, încît crengile şi frunzele uscate zburau în toate părţile. Se rotea mereu ca un titirez şi striga :

anuta_loki@yahoo.com

Urăsc apa pîn' la moarte
Ca şi ploile din nor ;
Mie-mi place uscăciunea
Şi tot ce e viu omor . . .

Ameţisem, setea mă chinuia din ce în ce mai tare, dar nu mă dădeam bătut, străduindu-mă din răsputeri să-mi aduc aminte circuitul apei.

— Apa se evaporă, se transformă în vapori, se transformă în vapori şi . . .

Bătrîna veni repede lîngă mine, prinse să-şi fluture mîinile chiar sub nasul meu şi să şuiere printre dinţi :

In această clipă,
Uitarea bate din aripă,
Tot ce-ai ştiut şi ai învăţat,
Ai şi uitat, ai şi uitat, ai şi uitat . . .

Despre ce anume vorbeam cu bătrîna ? De ce mă supărasem pe ea ? Nu-mi aminteam nimic.

— Aminteşte-ţi, aminteşte-ţi ! strigă Kuzea, deznădăjduit, ţopăind pe labele dinapoi. Spuneai că-ţi aminteşti . . .

— Ce spuneam ?

— Spuneai că vaporii se transformă . . .

— A, da, vaporii ! . . . Şi deodată mi-am amintit totul : Vaporii se răcesc, se condensează şi cad pe pămînt. Plouă !

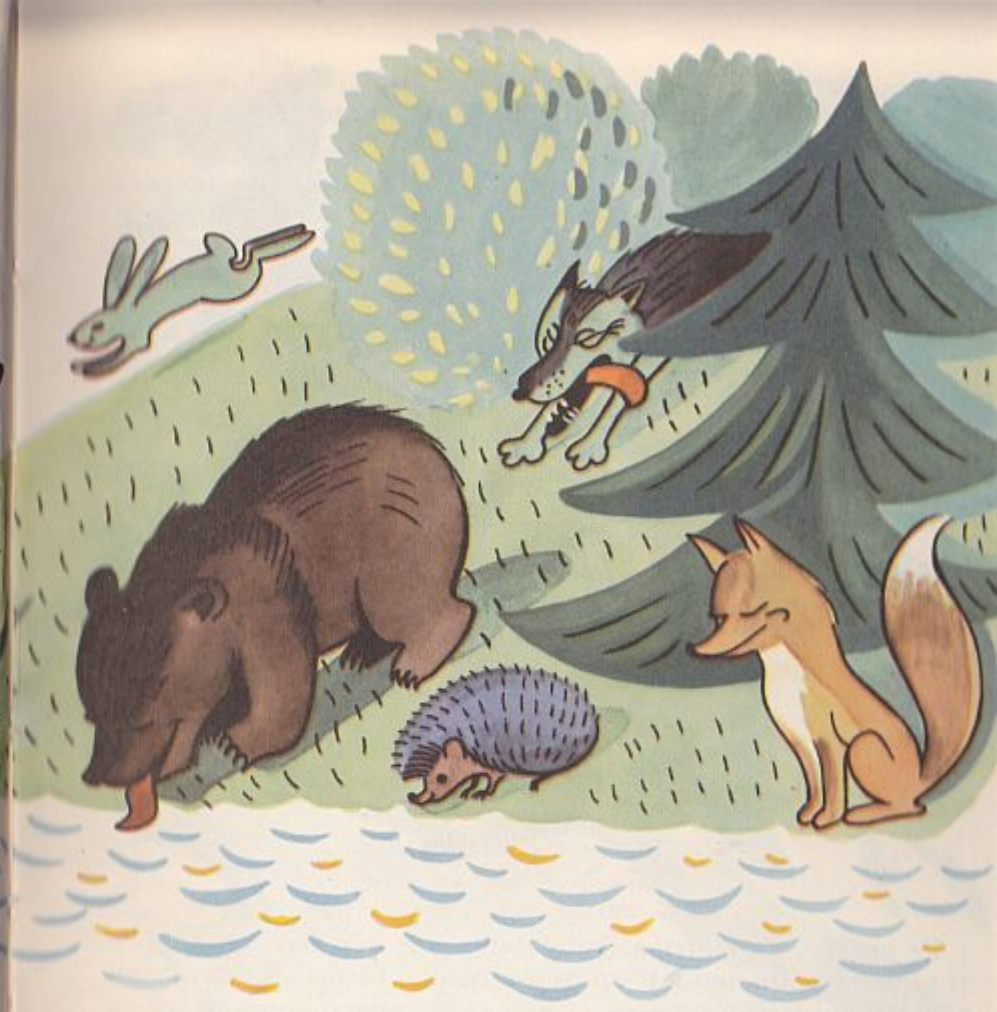

Petice de nori se strînseră în grabă şi pe dată se porniră să cadă picături mari de ploaie. Curînd, ploaia deveni mai deasă şi pămîntul se înmuie. Frunzele copacilor, iarba înverziră. Apa începu să alerge veselă în albia rîului. Din vîrful stîncii se azvîrlea vijelios o cascadă. In pădure răsunară glasurile voioase ale păsărilor şi animalelor. Cămila, motanul şi cu mine, uzi pînă la piele, dănţuiam în jurul Secetei, speriată de moarte, şi-i strigam în urechile-i uscate ca iasca :

Toarnă ploaia cu putere,
Seceta cumplită piere.
Norii mari în grabă vie!...
De ne udă pîn' la piele,
Nu-i nimic, natura-nvie!

Pe neașteptate, bătrîna se îndoi din șale, deschise larg brațele și se prefăcu din nou într-un copac uscat și răsucit. In jur, pomii își foșneau coroanele verzi și proaspete, numai copacul Seceta se înălța desfrunzit și uscat. Nici o picătură de ploaie nu-l uda. Animalele alergau prin pădure și se adăpau pe săturate. Iepurii zdupăiau făcînd tumbe, vulpile își vînturau cozile roșcate, veveriţele săreau de pe o ramură pe alta, aricii se rostogoleau ca mingile. Păsările ciripeau atît de asurzitor, încît nu puteam desluși nici o silabă din pălăvrăgeala asta. Motanul meu fu cuprins de un entuziasm prostesc.

— Beți! Lipăiți! striga Kuzea. Stăpînul meu a adus ploaia! Beți cît poftiți! Stăpînul meu și cu mine vă ospătăm!

Nu știu cît timp ne-am fi veselit noi așa, dacă din pădure nu s-ar fi auzit deodată un urlet înspăimîntător. Păsările se făcură nevăzute. Animalele se împrăștiară într-o clipită, de parcă nici n-ar fi fost. Doar cămila rămase locului, îngrozită.

— Salvați-vă! strigă cămila. E ursul alb. S-a rătăcit. Umblă pe aici și-l ocărăște pe un oarecare Viktor Perestukin. Salvați-vă!

Kuzea și cu mine ne-am vîrît sub un morman de frunze. Biata cămilă nu mai apucă să fugă.

In poiană dădu năvală un urs alb uriaș. Gemea și-și făcea vînt cu o crenguță. Se plîngea de arșiță, urla și ocăra în gura mare. De sub frunzișul ud unde stăteam întinși fără să răsuflăm, vedeam și auzeam totul.

— Asta cine-o mai fi? zbieră ursul, arătînd spre cămilă.

— Scuzați, vă rog, asta sînt eu, cămila. Animal ierbivor.

— Mi-am închipuit eu. O vacă cocoșată! La ce te-ai mai născut, pocitanie?

— Iertați-mă! Nu mai fac.

— Te iert dacă-mi spui unde se află nordul.

— Vă spun cu multă plăcere, dacă-mi veţi explica ce-i aceea nord. E lung sau rotund ? Roşu sau verde ? Ce miros are şi ce gust ?

În loc să-i mulţumească, ursul se năpusti urlînd asupra politicoasei cămile. Aceasta o luă la fugă spre pădure, alergînd cît o ţineau cataligele. Într-o clipă, amîndoi se făcură nevăzuţi.

Am ieşit de sub grămada de frunze. Mingea o luă din loc încetinel, iar noi după ea. Îmi părea foarte rău că din cauza mojicului ăla de urs am pierdut-o pe cămilă, o fiinţă atît de bună. Kuzea însă nu o regreta de loc. El se făcea într-una zicînd că noi amîndoi „am făcut apa". Nu-l ascultam. Începusem din nou să mă gîndesc. Va să zică asta înseamnă circuitul apei în natură ! Înseamnă că apa nu dispare, ci, pur şi simplu, se transformă în vapori, care, răcindu-se, se condensează şi cad pe pămînt sub formă de ploaie. Dacă apa ar dispărea definitiv, atunci, încetul cu încetul, soarele ar usca totul şi ne-am usca şi noi, oameni, animale şi plante. Întocmai ca peştişorii aceia pe care-i văzusem pe fundul albiei secate a pîrîului. Va să zică asta e !

Înseamnă că Zoia Filippovna mi-a pus doiul pe bună dreptate. Caraghios e faptul că la lecţie îmi spusese şi ea acelaşi lucru, şi nu o dată. De ce oare n-am priceput, de ce nu mi-a intrat în cap ? Pentru că, de bună seamă, am ascultat, dar n-am auzit, m-am uitat, dar n-am văzut . . .

Soarele nu se zărea nicăieri, şi totuşi din ce în ce era mai cald. Din nou mi se făcu sete. Pădurea prin care treceam era verde, dar nu se vedea nici un pîrîu nicăieri.

Mergeam şi tot mergeam. Motanul trăncănea într-una, povestind întîmplări cu cîini, pisici şi şoareci. Am aflat că o cunoaşte bine şi pe Topsi, pisica Liusiei. Întotdeauna mi-am închipuit că Topsi e o pisică leneşă şi de loc jucăuşă. Pe deasupra, mai şi miaună tare urît, parcă tot se smiorcăie. Şi nu tace pînă nu-i dai ceva. Mie, unul, nu-mi place milogeala. Afară de asta, Kuzea mi-a mărturisit că Topsi mai e şi hoaţă. Ba s-a şi jurat că ea este

aceea care ne-a furat săptămîna trecută o bucată mare de carne de porc. Mama îl bănuise pe el şi-i trăsese o bătaie zdravănă cu şervetul de bucătărie bine udat. Pe Kuzea, faptul nu l-a durut, cît l-a supărat. Iar Topsi a înfulecat atîta carne de porc, că s-a şi îmbolnăvit. Bunica Liusiei a dus-o la veterinar. Cînd o să mă întorc acasă, am să-i deschid ochii asupra drăguţei sale pisicuţe!

Tot vorbind, nici nu am observat cum ne-am apropiat de un oraş cît se poate de ciudat. Avea unele case rotunde ca la circ, altele pătrate sau triunghiulare. Pe străzi nu se vedea ţipenie de om. Mingea noastră se rostogolea pe strada acestui ciudat oraş, apoi deodată se opri. Ne-am apropiat de un chioşc şi ne-am oprit în faţa lui. Doi oameni mărunţei şi rotofei, îmbrăcaţi în halate şi cu tichii albe pe cap, vindeau sifon. Unul avea desenat pe tichie un minus, celălalt un plus.

— Spuneţi-mi — întrebă Kuzea, sfios — apa asta este adevărată?

— Absolut adevărată — răspunse Plusul. N-aţi dori să beţi un pahar?

Kuzea se linse pe bot. Eram tare însetaţi. Din nenorocire, nu aveam nici un ban la mine, iar motanul nici atît.

— N-am bani — am spus vînzătorilor.

— Păi noi nici nu vindem apa pe bani, ci pentru răspunsuri corecte.

Şiret, Minus îşi miji ochii şi întrebă:

— Cît fac şapte ori nouă?

— Şapte ori nouă... şapte ori nouă — mormăii eu — fac, mi se pare, treizeci şi şapte!

— Mie nu mi se pare — rosti Plusul.

— Răspuns negativ — întări Minusul.

— Mie daţi-mi pe gratis — se rugă Kuzea. Eu sînt motan, aşa că nu-s obligat să ştiu tabla înmulţirii.

Vînzătorii scoaseră nişte hîrţoage, citiră ceva, le răsfoiră, le cercetară, apoi îi declarară lui Kuzea într-un glas „că nu au dispoziţie să adape, pe gratis, nişte motani neştiutori de carte".

anuta_loki@yahoo.com

Motanului nu-i rămase altceva de făcut decît să se lingă pe bot.

In clipa aceea, de chioşc se apropie un om pe bicicletă.

— Repede, apă! strigă el, fără să se dea jos. Mă grăbesc foarte.

— Şapte ori şapte? întrebă Minus şi-i întinse un pahar cu apă trandafirie, scînteietoare.

— Patruzeci şi nouă — răspunse gîfîind alergătorul, îşi bău apa din mers şi porni mai departe.

Am întrebat pe vînzători cine e individul. Plus povesti că e un vestit alergător care se ocupă cu controlarea problemelor de aritmetică făcute acasă.

Uf, şi ce sete mi-era! Mai ales că aveam în faţa ochilor cilindrii aceia cu apă rece şi trandafirie.

N-am mai rezistat şi i-am rugat să-mi mai pună o întrebare.

— Cît fac opt ori nouă? întrebă Minus şi-mi umplu un pahar cu apă. Apa parcă fierbea, făcînd mii de băşicuţe!

— Şaptezeci şi şase! am spus repede în speranţa că am ghicit.

— In bară — răspunse Minus şi vărsă apa.

Te lua groaza uitîndu-te cum apa aceea minunată se strecura în pămînt.

Kuzea începu să se frece de picioarele vînzătorilor şi să se roage de ei umilit să mai pună stăpînului său o întrebare, dar din

cele mai simple. Am ţipat la el şi Kuzea tăcu, în timp ce vînzătorii schimbau priviri batjocoritoare.

— Cît fac doi ori doi ? întrebă Plus, zîmbind.

— Patru — am răspuns îmbufnat.

Nu ştiu de ce, dar muream de ruşine. Am băut jumătate din pahar, iar restul i-am dat motanului. Şi bună mai era ! Nici măcar mătuşa Liubaşa nu vînduse vreodată una la fel. Era însă atît de puţină, încît nici nu mi-am dat seama cu ce sirop este amestecată.

Alergătorul se arătă din nou pe drum. Pedala repede şi cînta :

Merge cîntînd cu glas sonor
Un tînăr alergător ;
Călare doar pe bicicletă
A ocolit marea planetă ;
Zburînd ca gîndul şi ca vîntul,
Nu oboseşte niciodată,
Şi el străbate-ntreg pămîntul
Doar într-o singură etapă.

Biciclistul trecu pe lîngă noi şi ne făcu semn cu capul Mi se păru că se cam grozăveşte căutînd să ne convingă că nu-i obosit. Tocmai voiam să-i spun lui Kuzea ceea ce gîndeam, cînd am băgat de seamă că, dintr-o pricină necunoscută, motanul meu era foarte speriat. Părul i se zbîrlise, spinarea se cocoşase, iar coada îi stătea înfoiată. Nu cumva or fi cîini prin apropiere ?

— Ascunde-mă, ascunde-mă repede ! se ruga Kuzea. Mi-e teamă . . . văd . . .

M-am uitat în jurul meu, dar n-am zărit nimic pe drum. Motanul însă tremura şi o ţinea una şi bună că vede nişte picioare.

— Ale cui picioare ? l-am întrebat uimit.

— Păi tocmai asta-i, că sînt ale nimănui — răspunse Kuzea. Mie mi-e tare frică cînd picioarele merg singure fără stăpîn.

Şi, într-adevăr, în drum se arătară nişte . . . picioare. Erau picioare de bărbat, mari, vîrîte în ghete vechi şi în nişte pantaloni

de lucru ponosiţi, cu buzunarele umflate. La brîu, pantalonii erau încinşi cu o curea, iar mai sus, nimic . . .

Picioarele se apropiară de mine şi se opriră. Nu prea mă simţeam nici eu în apele mele.

— Unde-i restul ? am îndrăznit în cele din urmă să întreb. Restul . . . de la mijloc în sus ? . . .

Picioarele nu răspunseră nimic, bătură un timp pasul pe loc şi se opriră.

— Scuzaţi-mă, dumneavoastră sînteţi picioare vii ? am întrebat din nou.

Picioarele se bălăbăniră înainte şi înapoi. Vroiau, pesemne, să spună „da". În timpul acesta, Kuzea scuipa şi mieuna jalnic. Se speriase, sărmanul !

— Sînt picioare primejdioase — îmi şopti el. Au fugit de la stăpînul lor. Picioarele cumsecade nu fac niciodată aşa ceva. Nu sînt picioare bune. Sînt vagab ...

Motanul n-apucă să termine cuvîntul, cînd piciorul drept îi arse un şut. Ţipînd, Kuzea sări într-o parte.

— Vezi, vezi ! se văită el, scuturîndu-se de praf. Sînt picioarele ! Fugi de-acolo, fugi cît mai departe !

Kuzea încercă să ocolească picioarele pe la spate, dar acestea se răsuciră brusc şi-i mai arseră una. Motanul zbiera ca din gură de şarpe de obidă şi de durere. Ca să-l mai liniştesc, l-am luat în braţe şi-am început să-l scarpin pe sub bărbie şi în frunte. Asta îi plăcea foarte mult.

Din casa triunghiulară ieşi un bărbat într-o salopetă. Avea pantaloni şi ghete la fel cu cele două picioare. Bărbatul se apropie de picioare şi spuse :

— Nu te-ndepărta prea mult de mine, să nu te rătăceşti, prietene !

Eram curios să aflu cine i-a retezat omului jumătate din trup.

— L-a tăiat cumva tramvaiul ? am întrebat.

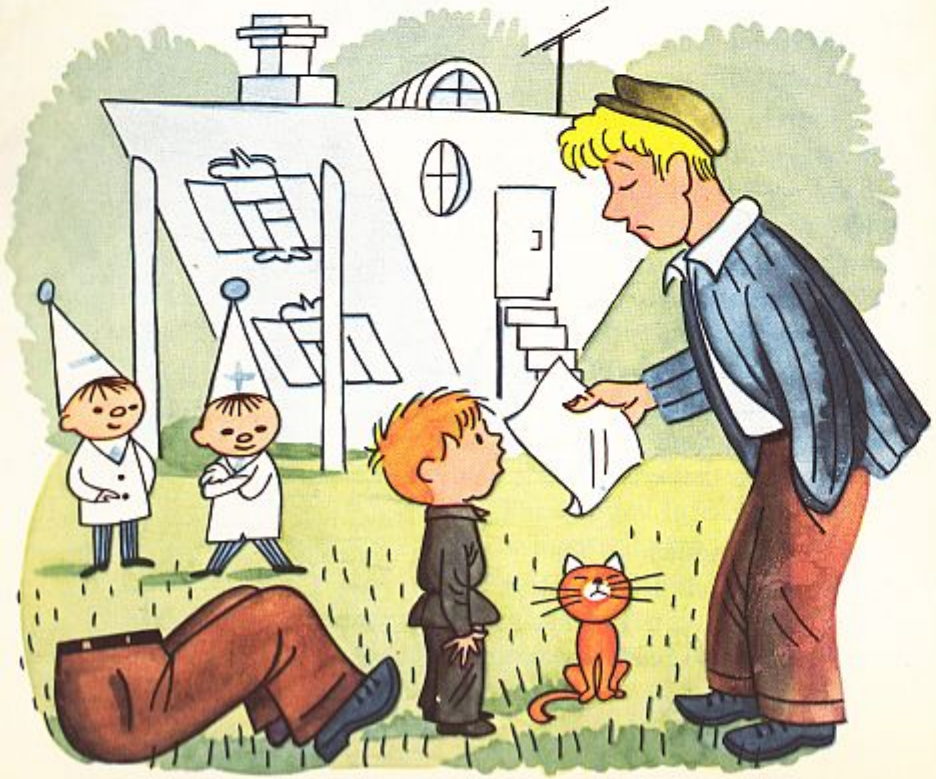

— Nu. A fost săpător ca şi mine — răspunse bărbatul cu tristeţe în glas. Şi nu l-a tăiat tramvaiul, ci Viktor Perestukin, elev în clasa a patra.

Asta era prea de tot ! Kuzea îmi şopti :

— N-ar fi mai bine s-o ştergem ?

M-am uitat la minge. Stătea liniştită.

— E urît cînd oamenii mari îndrugă minciuni — l-am dojenit eu pe săpător. Cum putea Viktor Perestukin să taie un om în două ? Astea-s baliverne.

Săpătorul oftă :

— Habar n-ai de nimic, băiete ! Acest Viktor Perestukin rezolva o problemă şi i-a ieşit că şanţul a fost săpat de un săpător şi jumătate . . . In felul acesta, din tovarăşul meu n-a mai rămas decît o jumătate de om.

Mi-am adus aminte imediat despre metri liniari. Săpătorul oftă adînc şi mă întrebă dacă am o inimă miloasă. Eu, de unde să ştiu ? Nimeni nu-mi vorbise despre aşa ceva.

— Nu ştiu — i-am răspuns cinstit.

— Dacă ai avea o inimă miloasă — rosti săpătorul cu jale în glas — te-ai îndura de sărmanul meu prieten şi ai căuta să-l ajuţi. Trebuie să faci doar atît : să rezolvi corect problema, iar el se va preface din nou într-un om întreg ca cel de odinioară.

— Voi încerca — i-am răspuns — voi încerca, dar dacă nu voi reuşi ?

Săpătorul îşi vîrî mîna în buzunar şi scoase o foaie de hîrtie mototolită. Pe foaie se afla, scrisă de mîna mea, rezolvarea problemei. Am stat şi am chibzuit. Şi dacă nici acum nu va ieşi nimic ? Dacă o să rezulte că şanţul a fost săpat de un săpător şi un sfert ? Însemna că din tovarăşul lui să nu mai rămînă decît un singur picior ? La gîndul acesta am simţit că mă ia cu frig.

Atunci mi-am adus aminte de sfatul Virgulei. Asta m-a mai liniştit puţin. „Mă voi gîndi numai la problemă — mi-am zis — voi căuta s-o rezolv cît se poate de încet. Voi chibzui, aşa cum m-a învăţat Semnul de Exclamare."

M-am uitat spre Plus şi Minus. Îşi făceau semn unul altuia cu ochii lor rotunzi şi mă priveau batjocoritor. Zgîrciţii, nu voiseră să-mi dea apă să-mi astîmpăr setea ! . . . Am scos limba la ei. Nu s-au mirat şi nici nu s-au supărat. Pesemne că nu m-au înţeles.

— Ce părere ai despre băieţaş, frăţioare Minus ? întrebă Plus.

— Negativă — răspunse Minus. Dar dumneata, frăţioare Plus ?

— Pozitivă — răspunse Plus, cu voce acră.

Aici cred că mintea. In orice caz m-am hotărît cu tot dinadinsul să rezolv problema. M-am apucat de lucru şi nu m-am gîndit decît la ea. Am chibzuit, şi am chibzuit, şi am chibzuit pînă cînd am rezolvat-o. Grozav m-am mai bucurat ! Se dovedi că pentru săparea şanţului era nevoie de doi săpători, şi nicidecum de unul şi jumătate.

— Au ieşit doi săpători ! am anunţat victorios rezultatul problemei şi, în aceeaşi clipă, picioarele se şi transformară într-un săpător întreg, absolut identic cu cel dintîi.

Amîndoi făcură o plecăciune în faţa mea şi îmi spuseră :

In muncă şi în viaţă,
Noi îţi dorim succes,
Invaţă întotdeauna, învaţă,
Şi rezultatele îţi ies !

Plus şi Minus îşi smulseră tichiile din cap şi, zvîrlindu-le în văzduh, scandară :

— Cinci ori cinci douăzeci şi cinci ! Şase ori şase treizeci şi şase !

— Salvatorul meu ! îmi mulţumea într-una al doilea săpător.

— Ce mare matematician ! se entuziasmă tovarăşul său. Dacă-l vei întîlni cumva pe Viktor Perestukin, transmite-i că e un leneş, un prost şi un băiat rău !

— Nici o grijă, stăpînul meu îi va aduce negreşit la cunoştinţă — răspunse motanul, cu ironie.

Am fost nevoit să le făgăduiesc şi eu, altminteri săpătorii n-ar fi plecat cu nici un chip de-acolo.

Firește, nu eram prea încîntat că m-au ocărît, totuşi eram foarte mulţumit că am dezlegat singur o problemă atît de grea. Nici măcar bunica Liuskăi, deşi pricepută la matematică, nu putuse s-o rezolve. Oare începusem să-mi călesc şi eu voinţa ? Uf, strașnic ar mai fi !

Trecu din nou biciclistul. Nu mai cînta şi nu mai bea sifon. Se vedea cît colo că abia se ţine în şa.

Deodată, motanul se cocîrjă şi începu să scuipe.

— Ce-i cu tine ? Din nou nişte picioare ? l-am întrebat.

— Nu, nu picioare, ci labe, iar pe labe o fiară — bîigui motanul. Să ne-ascundem . . .

Impreună cu motanul ne-am repezit spre o căsuţă mică şi rotundă, cu fereastră zăbrelită. Uşa era încuiată, aşa că ne-am ascuns sub cerdac. Stînd acolo, mi-am adus aminte că trebuie să înfrunţi primejdia, nicidecum să dai bir cu fugiţii. Am scos capul,

însă în aceeaşi clipă am zărit pe drum o veche cunoştinţă : ursul alb. S-ar fi cuvenit să ieşim din ascunzătoare . . . dar, brr . . . prea te lua groaza ! Pînă şi îmblînzitorii de fiare se tem de urşii albi.

Ursul nostru alb părea şi mai fioros decît la prima întîlnire. Gemea, urla, mă ocăra, murea de sete, căuta nordul.

Ne-am pitit bine, pînă ce trecu mai departe de căsuţa unde ne aflam. Kuzea mă trăgea de limbă ca să afle cu ce am putut supăra o fiară atît de înfricoşătoare. Caraghiosul ! Eu de unde să ştiu ?

— Ursul alb e o fiară rea şi necruţătoare — mă tot speria Kuzea. Oare mănîncă şi pisici ?

— Şi chiar dacă mănîncă, mănîncă numai pisici de mare — i-am răspuns aşa, într-o doară, să-l mai liniştesc, căci amănunte nu ştiam nici eu.

Era timpul s-o ştergem. N-aveam ce să mai facem aici. Mingea însă nu vroia să se urnească din loc, aşa că trebuia să mai aşteptăm.

Atunci din căsuţa sub cerdacul căreia ne ascunsesem se auzi un oftat plin de năduf. M-am apropiat mai mult.

anuta_loki@yahoo.com

— Nu-ţi mai vîrî nasul unde nu-ţi fierbe oala ! mă rugă Kuzea.

Am bătut în uşă. Geamătul răsună şi mai jalnic. M-am uitat pe fereastră, dar n-am văzut nimic. Atunci m-am apucat să bat cu pumnii în uşă şi să strig :

— Ei, cine-i acolo ?

— Eu sînt — mi se răspunse. Un osîndit fără vină.

— Cine eşti ?

— Sînt un nenorocit de croitor : m-au învinuit de hoţie.

Kuzea sărea în jurul meu şi-mi cerea să nu intru în vorbă cu un hoţ. Eu însă eram curios să ştiu ce anume furase croitorul. Am început să-l trag de limbă, dar el nu vroia să recunoască nimic. Căuta să mă încredinţeze că e cel mai cinstit om din lume. Spunea că a fost pîrît pe nedrept.

— De către cine ? l-am întrebat.

— De unul Viktor Perestukin ! răspunse croitorul.

Ciudat ! Ce înseamnă toate acestea ? Ba o jumătate de săpător, ba un croitor hoţ . . .

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat ! i-am strigat pe fereastră.

— Ba e adevărat, e foarte adevărat ! se căina croitorul. Ascultă-mă şi ai să te convingi. Ca responsabil al unui atelier de croitorie, am primit douăzeci şi opt de metri de stofă. Trebuia să se afle cîte costume vor ieşi. Şi iată, spre nenorocirea mea, acest Perestukin a rezolvat problema astfel : cică din douăzeci şi opt de metri de stofă ar ieşi, chipurile, douăzeci şi şapte de costume şi ar mai rămîne un metru. Cum se poate aşa ceva, cînd ştie oricine că pentru un singur costum e nevoie de trei metri de stofă ?!

Mi-am amintit că tocmai pentru această problemă am primit unul din cei cinci de doi.

— Asta-i o prostie — i-am spus.

— Aiureală cîinească ! adăugă Kuzea.

— Da, pentru voi e o prostie — se tîngui croitorul — dar mie mi s-a cerut, pe baza acestei rezolvări, douăzeci şi şapte de costume. De unde era să le iau ? Atunci m-au acuzat de furt şi m-au băgat la închisoare.

— Nu cumva aveţi această problemă ?

— Fireşte c-o am — se bucură croitorul. Mi-au înmînat-o împreună cu copia sentinţei.

Şi îmi întinse printre gratii o foaie de hîrtie. Am desfăcut-o şi am zărit numaidecît rezolvarea problemei scrisă de mine. O rezolvare cu totul şi cu totul anapoda ; făcusem împărţirea de la dreapta spre stînga : mai întîi am împărţit unităţile şi apoi zecile. De aceea ieşise atît de prost. Nici nu trebuia să mă gîndesc cine ştie cît ca să îndrept totul. I-am spus croitorului că nu trebuia să coasă decît nouă costume.

In clipa aceea uşa se deschise de la sine, şi croitorul nostru ieşi afară. Avea legată de curea o foarfecă mare cît toate zilele, iar de gît îi

atîrna un centimetru. Omul mă luă în braţe, sări într-un picior şi strigă :

— Cinste marelui mic şi necunoscut matematician ! Ruşine lui Viktor Perestukin !

Mai sări o dată într-un picior şi o zbughi. Foarfecele îi zăngănea la cingătoare, iar centimetrul flutura în bătaia vîntului.

In stradă se ivi, mai mult mort decît viu, biciclistul. Se înăbuşea şi, după un scurt timp, căzu de pe bicicletă. M-am apropiat în goană ca să-l ajut, dar nu-i puteam face nimic. Horcăia şi dădea ochii peste cap.

— Mor, mor la datorie — şoptea biciclistul. Nu pot să execut această îngrozitoare rezolvare. Oh, băiatule, transmite şcolarilor că Viktor Perestukin are pe conştiinţă moartea voiosului alergător. Să mă răzbune ei . . .

— Nu-i adevărat ! am protestat. Nu te-am nenorocit eu. Nici măcar nu te cunosc !

— Aha, care va să zică tu eşti Perestukin ! rosti alergătorul

şi se ridică în picioare. Hai, leneşule, ia rezolvă mătăluţă corect problema asta, altfel să ştii că o păţeşti cu mine.

Îmi vîrî în mîini o foaie de hîrtie cu datele problemei. Citeam datele problemei în timp ce biciclistul bombănea într-una :

— Rezolvă, rezolvă ! O să-ţi arăt eu ţie cum se scad metri din oameni. O să te pun să-mi alergi pe bicicletă cîte o sută de kilometri pe oră.

M-am străduit, firește, să rezolv problema. Am chibzuit în toate chipurile cu putinţă, totuşi nu ieşea nimic. La drept vorbind, mă supărase faptul că alergătorul mi se adresase într-un mod atît de grosolan. Cînd mă roagă cineva să-l ajut e una, iar cînd mă sileşte, e cu totul altceva. Şi, la urma urmei, încercaţi şi dumneavoastră să vă concentraţi în timp ce cineva bate din picior şi te face cu ou şi cu oţet. Vorbele pline de furie ale biciclistului mă împiedicau să gîndesc. Îmi pieri pofta de a mai chibzui. Bineînţeles trebuia să fac un efort, dar pesemne că nu izbutisem să-mi călesc îndeajuns voinţa. De aceea am aruncat foaia de hîrtie cît colo şi i-am spus :

— Problema nu iese.

— Aşa, va să zică nu iese ? urlă biciclistul. Atunci ai să te duci să stai acolo de unde l-ai eliberat pe croitor. Vei sta acolo şi te vei gîndi pînă ce vei rezolva problema.

N-aveam chef să stau la închisoare. Am luat-o la fugă. Alergătorul, după mine. Kuzea sărise pe acoperişul închisorii şi-l ocăra pe biciclist de mama focului, comparîndu-l cu cei mai fioroşi cîini pe care îi întîlnise în viaţa lui. Cu siguranţă că biciclistul m-ar fi înhăţat dacă n-ar fi fost motanul meu, care se aruncă de pe acoperiş drept sub picioarele lui. Urmăritorul nostru se poticni şi căzu. Bineînţeles că nu l-am aşteptat să se ridice, ci am sărit pe bicicleta lui şi pe-aci ţi-e drumul.

Curînd, alergătorul şi motanul nu se mai zăriră. Am mai mers puţintel, apoi am coborît de pe bicicletă. Trebuia să-l aştept pe Kuzea şi să găsim mingea. În învălmăşeala aceea uitasem cu desăvîrşire de ea. Am lăsat bicicleta într-un tufiş şi am luat-o

spre pădure, unde m-am aşezat sub un copac, să-mi trag sufletul. „Spre seară, în amurg — îmi ziceam — mă voi duce în căutarea motanului." Era cald, liniște şi, pe nesimţite, rezemat cu spatele de copac, am adormit. Cînd am deschis ochii, alături de mine stătea o bătrînică sprijinită într-un toiag. Era îmbrăcată cu o fustă albastră, scurtă, şi cu bluză albă. De codiţele-i cărunte îşi legase nişte funde albe, înfoiate, de nailon. Funde dintr-astea îşi puneau toate fetele noastre de la şcoală. Mai mult decît orice însă, mă uimea faptul că la gîtul ei zbîrcit purta cravata roşie de pionier.

— Bunicuţo, de ce porţi mata cravată de pionier ?

— Pentru că sînt pionieră — îmi răspunse ea cu o voce tremurată. Dar tu, băiatule, în ce clasă eşti ?

— Într-a patra.

— Şi eu tot într-a patra . . . Uf, ce mă mai dor picioarele ! Am făcut pe jos multe mii de kilometri. Astăzi mă voi întîlni, în sfîrşit, cu fratele meu. Vine în calea mea.

— Păi de ce ai mers atît de mult, mătușico ?

— Oho, e o poveste lungă și tristă ! oftă bătrînica și se așează alături. Un băiat a rezolvat următoarea problemă : „Un frate și o soră veneau unul spre altul din două sate vecine aflate la o distanță de 12 km . . .“

Începuse să mă cam ia cu răcori. Mi-am dat imediat seama că, de la povestea asta, nu mă pot aștepta la nimic bun. Bătrînica mea continuă :

— Băiatul a obținut următorul rezultat : sora și fratele se vor întîlni peste șaizeci de ani. Noi ne-am luat după această rezolvare greșită și plină de răutate. Așa că mergem și tot mergem . . . Ne-am istovit de-a binelea, am îmbătrînit.

De bună seamă că s-ar mai fi tînguit și-ar mai fi povestit multă vreme, dar, pe neașteptate, de după niște tufișuri apăru un bătrînel. Era în pantaloni scurți, purta bluză albă și cravată roșie.

— Bine-ai venit, surioară ! molfăi bătrînelul.

Se îmbrățișară, uitîndu-se lung unul la altul și plîngînd amarnic. Mi se făcu tare milă de ei. Am cerut de la bătrînică problema ca s-o rezolv din nou. Ea însă oftă și clătină din cap. Spunea că această problemă trebuie s-o rezolve numai Viktor Perestukin. A trebuit atunci să mărturisesc că Perestukin sînt eu. Mai bine n-o făceam !

— Acum ai să mergi cu noi — spuse bătrînelul, cu asprime.

— Nu pot, nu-mi dă voie mama — am căutat eu să scap.

— Dar nouă ne-a dat voie mama să plecăm de acasă pentru șaizeci de ani fără s-o întrebăm ?

Ca să nu fiu stingherit de moșnegii-pionieri, m-am cățărat într-un copac și am încercat să rezolv problema. Era un fleac de problemă, nu ca aceea a alergătorului. Am terminat cît ai bate din palme.

— Trebuia să vă-ntîlniți peste două ore ! le-am strigat de sus.

Bătrînii se prefăcură pe loc în pionieri. Nu mai puteau de bucurie. Am coborît și eu din copac și m-am bucurat laolaltă cu ei. Ne-am luat de mîini, am făcut o horă și am cîntat:

Nu mai sîntem bătrînei,
Sîntem iarăși tinerei !
Nu mai sîntem oameni mari,
Ci sîntem din nou școlari !
Rezolvarea am găsit,
Drumul ni s-a isprăvit.
Problema de-i rezolva
Iată, te poți și juca !

Apoi cei doi frați își fluturară mîinile în semn de rămas bun și o luară la fugă.

Am rămas din nou singur și mă gîndeam la Kuzea. Unde o fi sărmanul meu motan ? Fără el, mi-era tare urît. Îmi aminteam de sfaturile lui caraghioase, de peripețiile nostime pisicești pe care mi le istorisea și mă întristam tot mai mult . . . Singur, singur în țara asta de neînțeles ! Trebuia să-l găsesc cît mai repede pe Kuzea. Afară de asta, pierdusem și mingea. Lucrul acesta mă chinuia. Dacă nu voi putea să mă mai întorc niciodată acasă ? Oare ce mă mai aștepta în viitor ? Aici, pe aceste meleaguri, în fiece

_anuta_loki@yahoo.com

clipă ţi se poate întîmpla ceva cumplit. Ce-ar fi să chem Geografia în ajutor ?

M-am hotărît să pornesc totuşi înainte şi să număr pînă la o mie. Dacă în acest răstimp nu se va întîmpla nimic, atunci voi număra pînă la două mii, şi numai în caz de primejdie voi chema în ajutor.

Mergeam şi număram, dinadins cît se poate de rar. Pădurea devenea tot mai deasă. Am strigat :

— Kuzea !

De undeva mi-a răspuns un mieunat surd. Am tresărit de bucurie şi am început să-mi chem motanul.

— Sînt aici — se auzi în cele din urmă vocea lui Kuzea, o voce neclară şi îndepărtată.

— Unde eşti ? Nu te văd.

— Nici eu nu văd nimic — se plîngea Kuzea. Uită-te în sus.

Am înălţat capul şi am început să cercetez cu luare-aminte ramurile copacilor. Se legănau şi foşneau. Kuzea, nicăieri. Deodată am zărit printre frunze un sac cenuşiu în care se mişca ceva. Cît ai clipi, m-am şi căţărat sus, am pus mîna pe sac şi l-am dezlegat. Gemînd şi scuturîndu-se, Kuzea ieşi afară cu blana zburlită. Ne-am bucurat foarte mult că ne-am regăsit.

Kuzea îmi povesti cum l-a prins biciclistul, cum l-a vîrît în sac şi l-a spînzurat în copac. Îmi mai spuse că alergătorul e tare supărat pe mine. Îşi caută peste tot bicicleta. Dacă ne prinde, ne bagă la puşcărie pentru furtul bicicletei şi nerezolvarea problemei.

Ne-am îndreptat spre marginea pădurii, cînd deodată ne-am pomenit într-un luminiş nu prea mare, unde creştea un copac semeţ. Pe ramurile lui atîrnau franzele, cornuri, chifle şi covrigi. Care va să zică, arborele de pîine[1] ! Şi cînd eu am spus la lec-

[1] Arbore tropical (Asia şi Oceania) ale cărui fructe, cu carnea albă şi făinoasă, sînt comestibile.

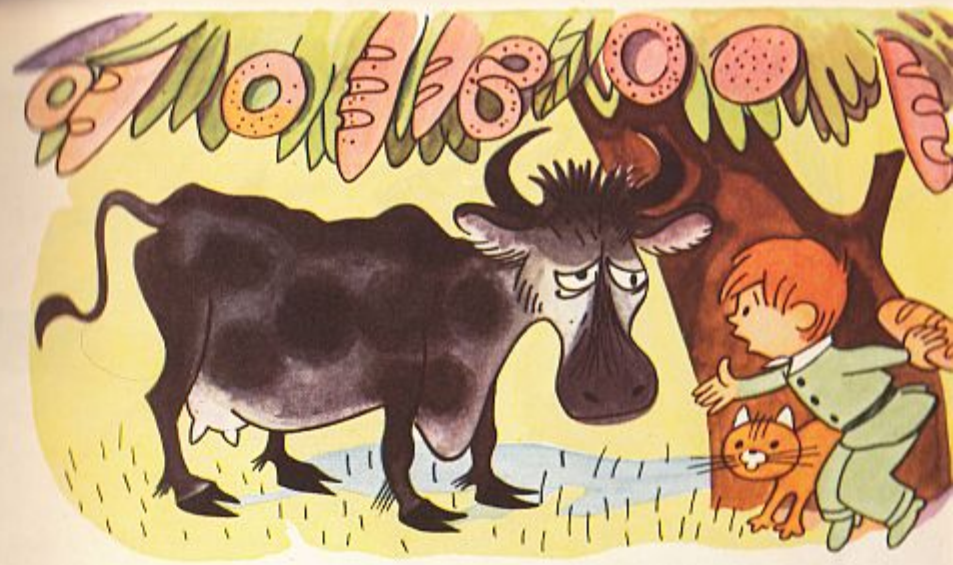

ţie că în arborele de pîine cresc chifle şi covrigi, au rîs toţi de mine. Ce-ar mai zice acum copiii ?

Kuzea descoperi un alt copac în care creşteau furculiţe, cuţite şi linguri. Arborele de fier[1] ! Le vorbisem şi despre asta, iar ei, tot aşa, s-au prăpădit de rîs.

Lui Kuzea îi plăcu mai mult arborele de pîine decît cel de fier. Adulmecă o franzeluţă rumenă şi tare ar mai fi vrut s-o înfulece, dar nu se încumetă.

— O mănînci şi te pomeneşti prefăcut în cîine — bombănea motanul. În ţara aceasta ciudată trebuie să te fereşti de orice.

In ce mă priveşte, am rupt din copac un corn şi l-am mîncat. Era cald, gustos şi cu stafide. Cînd ne-am mai întremat, Kuzea începu să caute un arbore de salam. Aici însă nu creşteau astfel de copaci. In timp ce mîncam franzeluţe şi discutam între noi, din

[1] Este vorba de lemnul de teak, arbore care creşte în ţările tropicale (India, Java, Birmania), lemn de esenţă tare, de culoare roşu-închis, foarte rezistent, întrebuinţat în construcţiile navale.

pădure se ivi o vacă, cu ditai coarnele. Se opri, uitîndu-se lung la noi. În sfîrşit, dădeam şi noi peste un animal domestic şi blînd.

— Bună ziua, dragă văcuţă !

— Bună ziua — răspunse vaca, nepăsătoare, şi veni mai aproape, cercetîndu-ne cu atenţie.

Kuzea mă întrebă ce anume i-o fi plăcînd atît de mult la noi.

Vaca se apropie şi mai tare, aplecîndu-şi coarnele. Nedumeriţi, Kuzea şi cu mine ne uitam unul la altul.

— Dar ce-ai de gînd să faci, vaco ? întrebă motanul.

— Nimic deosebit. Vreau să te mănînc.

— Ai înnebunit ?! se miră Kuzea. Vacile nu mănîncă motani. Ele se hrănesc cu iarbă. Asta ştie toată lumea !

— Nu chiar toată — se împotrivi vaca. Uite, de pildă, Viktor Perestukin nu ştie. A spus la lecţie că vaca este un animal carnivor. Păi dacă-i aşa, n-am decît să mănînc animale. Le-am şi mîncat aproape pe toate de pe aici. Astăzi o să mănînc motanul, iar mîine băiatul. Fireşte, aş putea să-i mănînc pe amîndoi o dată, dar n-am încotro, trebuie să fiu econoamă.

In viaţa mea n-am întîlnit o vacă mai scîrboasă ca asta. Eu îi demonstram că trebuie să se hrănească cu fîn şi cu iarbă, nu cu oameni, iar ea, vaca, mişca alene din coadă şi o ţinea una şi bună :

— De mîncat am să vă mănînc pe-amîndoi, dar o să-ncep cu motanul.

Eram atît de absorbiţi de discuţia cu vaca, încît nici n-am observat cînd, chiar alături de noi, se ivise ursul cel alb. De fugit era prea tîrziu.

— Cine sînteţi ? urlă ursul.

— Noi, stăpînul meu şi cu mine, călătorim ! mieună cu glas firav motanul.

Iar eu am adăugat că nu călătorim aşa, fără rost, ci pentru ştiinţă. Ursul asculta, îşi făcea vînt cu o rămurică şi tot mormăia. Îi era tare cald în blana lui albă.

Vaca se amestecă în discuţie şi declară că eu şi Kuzea sîntem prada ei şi nu ne va ceda ursului. In cel mai bun caz, ursul ar putea să guste din băiat, cît despre motan, să-şi mute gîndul. Hotărîse să-l mănînce singură. Credea, pesemne, că motanul e mai gustos decît băiatul. Nimic de zis, drăguţ animal domestic ! . . . Ursul n-apucă să răspundă vacii, cînd, de sus, se auzi un zgomot şi o mulţime de frunze şi crengi rupte căzură peste noi. Pe un ciot gros al copacului se aşeză o uriaşă pasăre ciudată. Avea labele dinapoi lungi, iar cele din faţă scurte, o coadă groasă şi un botişor destul de drăgălaş. În spate avea prinse două aripi urîte, care nu i se potriveau de loc. Un cîrd de păsări se roteau în jurul ei şi ţipau speriate. Pesemne vedeau şi ele pentru prima oară o astfel de zburătoare.

— Ce pocitanie o mai fi şi asta ? întrebă ursul, nepoliticos.

Vaca se interesă numai dacă e bună de mîncat. Feroce creatură ! Imi venea să-i dau cu un pietroi în cap.

— E pasăre ? întrebă Kuzea.

— Păsări atît de mari nu există — i-am răspuns.

— Ei, tu, aia din copac ! urlă ursul. Cine eşti ?

— Sînt pasărea-cangur — răspunse cu voce cîntătoare monstrul.

— Minţi ! se supără ursul. Cangurul nu zboară. Eşti animal, nu pasăre.

Vaca întări şi ea spusele ursului şi adăugă imediat :

— Cogeamite vită s-a cocoţat în copac şi face pe privighetoarea ! Dă-te jos ! Vreau să te mănînc.

Atunci cangurul povesti că, într-adevăr, fusese cîndva animal pînă într-o bună zi cînd un vrăjitor cumsecade îl declarase la o lecţie pasăre. Drept care i-au crescut nişte aripi puternice şi a început să zboare. Cînd zbori, te simţi voios şi bine !

Cuvintele cangurului o supărară pe vacă, invidioasă din fire.

— La ce bun s-o mai ascultăm trăncănind ? îl întrebă pe urs. Hai mai bine s-o mîncăm.

În clipa aceea am luat de jos un con de pin, cogeamite conul, şi am ţintit-o pe vacă drept în bot.

— Cît eşti de crudă ! am dojenit-o.

— Ce să-i faci ?! Asta-i din pricină că sînt carnivoră.

Mie îmi plăcuse voiosul cangur. Numai el nu mă certase şi nu-mi ceruse nimic.

— Ascultă, canguroaico ! urlă ursul. E adevărat că te-ai prefăcut în pasăre ?

Cangurul jură că a spus numai adevărul. Şi că tocmai învaţă să cînte. Intr-adevăr începu să cînte cu o voce caraghioasă :

O fericire ca asta, mai că n-am visat,
Pe neaşteptate, în pasăre m-am transformat
Şi-mi place să zbor !
Am fost cangur,
Dar pasăre vreau să mor.

anuta_loki@yahoo.com

— Revoltător ! vorbi indignat ursul. Totul e pe dos. Vacile mănîncă motani, animalele zboară ca păsările, iar urşii albi sînt alungaţi din ţinuturile lor nordice de baştină ! Unde s-a mai văzut aşa ceva ?

Vaca mugi nemulţumită. Rînduiala asta nu-i plăcea nici ei. Doar cangurul era mulţumit de toate. Ba chiar declară că e recunoscător bunului vrăjitor Viktor Perestukin.

— Perestukin ? întrebă ursul, ameninţător. Nu-l pot suferi pe băieţandrul ăsta. Şi, în general, nu-mi plac băieţii !

Şi se năpusti asupra mea. M-am căţărat repede în arborele de fier. Kuzea se repezi după mine. Cangurul strigă că e ruşinos şi josnic să urmăreşti un pui de om lipsit de apărare. Dar ursul, cu labele, şi vaca, cu coarnele, se apucară să zgîlţîie copacul. Cangurul nu putea să vadă asemenea nedreptate şi, fîlfîind din aripi, îşi luă zborul.

— Să nu crezi că ai s-o ştergi, motanule ! mugea vaca de jos Am învăţat eu să prind şoareci, şi află că e mult mai greu decît să prinzi motani.

Arborele de fier se legăna tot mai tare. Noi, Kuzea şi cu mine, aruncam în vacă şi în urs cu furculiţe, cuţite şi linguri.

— Daţi-vă jos ! urlau fiarele.

Era limpede că nu puteam să rezistăm multă vreme. Kuzea mă implora să chem urgent Geografia în ajutor. La drept vorbind, şi eu mă hotărîsem să fac treaba asta. Dacă aţi fi văzut botul rînjit şi hulpav al vacii ! . . . Nici nu mai semăna cu frumoasa văcuţă desenată pe cutia de ciocolată cu lapte. Ursul era şi mai înfricoşător.

— Cheamă repede Geografia ! mieună Kuzea. Mi-e teamă, mi-e teamă de ei ! Şi se agăţă disperat de crengile copacului.

Oare şi eu sînt la fel de fricos ca motanul ?

— Vom rezista ! îi strigai lui Kuzea, dar m-am înşelat.

Copacul se clătina tot mai tare, scîrţîia cumplit şi din el începură să cadă, ca o grindină, fructele de fier, în timp ce, laolaltă cu ele, ne-am rostogolit şi noi.

— Moorr ! mîrîi ursul. Acum mă răfuiesc eu cu voi . . .

Vaca ceru să se ţină seama de regulile vînătoreşti : i-l ceda ursului pe băiat, dar motanul îi aparţinea ei.

Pentru ultima oară am încercat s-o conving pe vacă :

— Ascultă, Joiano ! Ar trebui totuşi să te hrăneşti cu iarbă şi nicidecum cu motani.

— Nu pot să fac nimic. Sînt carnivoră.

— Nici pomeneală de aşa ceva, nu eşti de loc carnivoră — îi explicam cu disperare. Tu . . . tu . . . eşti un animal domestic.

— Ce-are a face ? Pot să fiu şi animal domestic, şi carnivor în acelaşi timp.

— Nu se poate . . . eşti . . . fructivoră . . . fînivoră . . .

— Nu mai îndruga verzi şi uscate ! mă întrerupse ursul. Mai bine aminteşte-ţi unde-i nordul.

— Aşteaptă o clipă — îl rugai pe urs. Tu, vaco, eşti un animal ierbivor !

Indată ce-am rostit aceste cuvinte, vaca mugi jalnic şi pe loc începu să mănînce cu lăcomie iarbă.

— In sfîrşit, mănînc şi eu iarbă mustoasă ! se bucură ea. M-am săturat de popîndăi şi de şoareci. Din cauza lor mi s-a stricat şi stomacul. Sînt totuşi vacă, îmi place fînul şi iarba.

Ursul părea foarte mirat şi o întrebă pe vacă cum rămîne cu motanul. Il va mînca sau nu ?

Vaca se supără. Ce, e nebună să mănînce pisici ? Vacile nu fac niciodată aşa ceva. Ele mănîncă iarbă. Asta o ştiu pînă şi copiii.

In timp ce vaca discuta cu ursul, m-am gîndit să folosesc un şiretlic. Să-l mint pe urs, să-i spun că ştiu unde se află nordul, iar pe drum să spăl putina împreună cu motănelul meu.

Ursul o lăsase în plata Domnului pe vacă şi mă pisa din nou să-i arăt nordul. La început, aşa, de formă, am făcut nazuri, iar după aceea i-am făgăduit că-i voi face pe plac . . .

Deodată am dat cu ochii de mingea noastră ! Venise singură şi tot singură ne-a descoperit. Sosise tocmai la vreme !

Tustrei, eu, Kuzea şi ursul, am pornit după ea. Antipatica vacă nici măcar nu şi-a luat rămas bun de la noi. Într-atît dusese dorul ierbii, că nu se mai sătura păscînd.

De astă dată, călătoria noastră nu mai era la fel de voioasă şi de plăcută : alături de noi gîfîia şi mormăia ursul şi trebuia să mă gîndesc cum să facem ca să scăpăm de el. Şi nu era treabă uşoară, deoarece n-avea pic de încredere în mine şi nu mă scăpa o clipă din ochi.

Ehei, dacă aş fi ştiut unde se află nordul ! Aveam şi busolă, dăruită de tata, mi se explicase şi la lecţie de o sută de ori, numai că eu, nu şi nu, n-am ascultat, n-am învăţat, n-am priceput.

Mergeam şi tot mergeam, însă nu-mi venea nici o idee. Kuzea bombănea încetişor că şiretlicul meu n-a reuşit şi că trebuie s-o ştergem de lîngă urs fără nici un vicleşug.

In cele din urmă, ursul mă anunţă că, dacă nu-i voi arăta nordul, cînd vom ajunge la primul copac, mă va sfîşia în bucăţi. L-am minţit şi eu, spunîndu-i că, de la copacul acela pînă la nord, mai e doar o palmă de loc. Ce altceva puteam face ?

Ne apropiam tot mai mult de copac. Ursul îşi rînjea colţii.

Nu ştiu cum s-ar fi isprăvit totul, dacă motanul meu n-ar fi cotit deodată spre dreapta.

— Nordul ! Nordul ! striga el, alergînd cît îl ţineau picioarele.

Noi, ursul şi cu mine, ne-am oprit locului, fără a înţelege nimic. Şi numai cînd Kuzea dispăru aproape cu desăvîrşire din vedere, ursul scoase un răcnet şi se năpusti după motan.

Mi-am dat seama că motanul voise, pur şi simplu, să mă scape pe mine, abătînd atenţia ursului asupra sa. Cine s-ar fi gîndit că motănelul meu are o inimă atît de nobilă ! Am pornit-o în silă după minge. Fără Kuzea, îmi simţeam inima grea. Dacă ursul l-o fi ajuns din urmă şi l-o fi sfîşiat în bucăţi ? Sărmanul, mai bine nu m-ar fi însoţit în ţara aceasta.

Ca să-mi alung tristeţea şi să-mi uit singurătatea, am început să cînt :

Te afli într-o ţară pustie,
Şi umbli, şi cînţi necăjit,
Căci zarea albastră te-mbie,
Cînd ai un prieten iubit.
Nu-i musai să-l ai lîngă tine . . .
Să ştii doar atît : că există,
Căci fără prieteni, vezi bine,
Viaţa-i amară, e tristă !

Tare mai mi-era dor de Kuzea. Cu toate poveştile lui plictisitoare sau caraghioase, nu-mi vroia decît binele şi mi-era un prieten credincios.

Mingea se opri. Am privit în jurul meu. In dreapta se înălţa un munte acoperit de gheaţă şi zăpadă. Pe creasta muntelui, sub un brad înzăpezit, şedeau lipiţi unul de altul şi tremurau de frig un copil de negru şi o maimuţă. Fulgi mari de nea se cerneau deasupra lor.

Am privit în stînga. Şi acolo se vedea un munte, dar nu ningea. Dimpotrivă, un soare cald mîngîia cu razele-i strălucitoare creş-

tetul lui, palmierii, iarba înaltă şi florile viu colorate ce creşteau prin poieni. Sub un palmier şedea un mic lapon şi cunoscutul urs alb. Oare nu voi scăpa niciodată de el ? M-am apropiat de poalele Muntelui rece şi am simţit că îngheţ. Am luat-o la goană spre Muntele cald, dar într-atît m-am încălzit,că am vrut să-mi scot cămaşa de pe mine. Atunci am dat fuga în mijlocul drumului. Acolo era bine. Nici cald, nici rece. Normal.

Dinspre munţi se auzeau ţipete şi gemete.

— Tremur tot ! se tînguia negrişorul. Muştele reci şi albe mă înţeapă. Mă doare ! Daţi-mi un pic de soare şi alungaţi muştele albe !

— O să mă topesc curînd ca untura de focă — plîngea micul lapon. Daţi-mi puţină zăpadă sau o bucăţică de gheaţă !

Ursul alb urla atît de fioros, încît îi acoperea pe toţi :

— Daţi-mi nordul ! Fierb în propria mea blană !

Micul negru mă văzu şi zise :

— Băiatule alb, după faţă se vede că eşti bun. Salvează-ne !

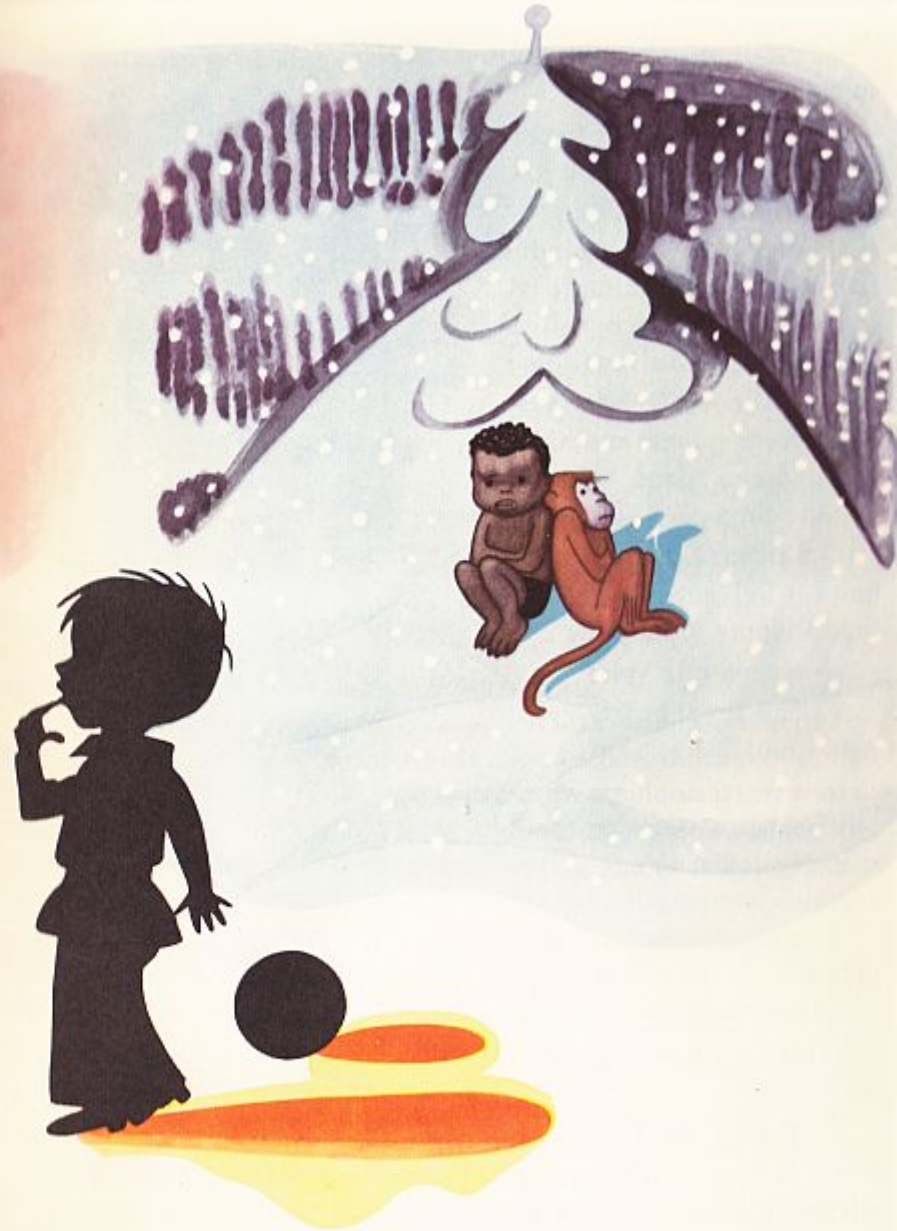

— Fie-ţi milă ! se ruga şi micul lapon.

— Păi cine v-a trimis acolo ? le-am strigat de jos.

— Viktor Perestukin — răspunseră în cor amîndoi băieţii, ursul şi maimuţa. A încurcat zonele geografice. Salvează-ne ! Salvează-ne !

— Nu pot. Trebuie mai întîi să-mi găsesc motanul. După aceea, dacă îmi mai rămîne timp . . .

— Salvează-ne ! ţipă maimuţa. Salvează-ne şi îţi vom înapoia motanul.

— Kuzea e la voi ?

— Nu crezi ? Priveşte ! urlă ursul.

In aceeaşi clipă, pe Muntele cald apăru motanul meu. Am sărit în sus de bucurie :

— Kuzea ! Piss, piss, piss !

— Mor de cald, salvează-mă ! mieună Kuzea şi se făcu nevăzut.

— Ţine-ţi firea ! Viu acum la tine ! am strigat şi am început să mă caţăr pe munte.

Deodată mă învălui o căldură venită parcă dintr-un uriaş cuptor încins.

— Stăpîne ! auzii vocea motanului, dar de data asta din partea cealaltă.

Am întors capul şi mi-am văzut motanul pe Muntele rece, alături de maimuţă. Kuzea tremura de frig :

— Îngheţ, salvează-mă !

— Ţin-te bine, Kuzea ! Alerg la tine !

Am coborît repede de pe Muntele cald şi am început să mă caţăr pe celălalt. De dată asta m-a cuprins frigul.

— Stăpîne ! răsună din nou vocea motanului, care se afla acum pe Muntele cald, alături de urs.

Am coborît iar, alunecînd pe gheaţă, pînă-n mijlocul drumului. Mi-am dat seama că nu vor să mi-l înapoieze pe Kuzea.

— Daţi-mi motanul !

— Doar dacă o să ne spui în care zonă trebuie să trăim ?

— Habar n-am ! Cînd învăţătoarea ne explica zonele geografice, eu citeam o carte despre spioni.

La acest răspuns, animalele se porniră să urle, iar băieţii izbucniră în plîns. Ursul mă ameninţă că mă sfîşie, iar maimuţa făgădui să-mi scoată ochii. Kuzea horcăia şi se sufoca. Mi-era tare milă de toţi, dar ce puteam să fac ? Le-am promis că voi învăţa despre toate mările, oceanele, despre continente, insule şi peninsule. Ei însă îmi cereau un singur lucru : să-mi amintesc zonele geografice.

— Nu pot ! Nu pot ! le-am strigat deznădăjduit şi mi-am astupat urechile. Deodată se făcu linişte. Cînd mi-am scos degetele din urechi, am auzit glasul lui Kuzea :

— Cheamă Geografia ! Mor . . .

Nu puteam să-l las pe Kuzea să moară şi am strigat :

— Scumpă Geografie, ajută-ne !

— Bună ziua, Vitea ! rosti cineva lîngă mine.

Am întors capul : în faţa mea se afla manualul de geografie.

— Nu poţi să-ţi aminteşti zonele geografice ? Fleacuri ! Doar le ştii. I-a spune-mi : în ce zonă trăiesc maimuţele ?

— În zona tropicală — am răspuns cu atîta siguranţă, de parcă ştiam acest lucru de cînd lumea.

— Dar ursul alb ?

— Dincolo de cercul polar.

— Foarte bine, Vitea ! Acum priveşte la dreapta şi apoi la stînga.

Am făcut aşa cum mi-a spus. Acum, pe Muntele cald şedea copilul de negru : era vesel, mînca banane şi zîmbea. Maimuţa se

anuta_loki@yahoo.com

cocoţase într-un palmier, de unde se strîmba caraghios. După aceea mi-am aruncat privirea spre Muntele rece. Acolo, tolănit pe zăpadă cît era de lung, zăcea ursul alb. Sugea dintr-un uriaş ţurţure de gheaţă. În sfîrşit, scăpase de căldură. Micul lapon îmi făcea semne cu mănuşa de blană.

— Dar unde mi-e motanul ?

— Sînt aici !

Kuzea şedea frumos la picioarele mele, cu coada înfăşurată în jurul labelor. Geografia mă întrebă ce doresc : să-mi continui călătoria, sau să mă întorc acasă ?

— Acasă ! Acasă ! mieună Kuzea, mijindu-şi ochii verzi.

— Bine. Dar tu, Vitea ?

Şi eu vroiam să mă întorc. Dar cum s-ajung acasă, dacă mi-a dispărut mingea ?

— Acum cînd sînt şi eu cu voi, nu mai e nevoie de nici o minge — zise liniştit manualul de geografie. Cunosc toate drumurile din lume — şi făcu un semn cu mîna.

Ne-am înălţat în văzduh şi, cît ai clipi, am şi coborît lîngă pragul casei noastre.

Am intrat repede în odaia mea. Uf, tare dor mi-a fost de casă ! Bună ziua, meselor şi scaunelor ! Vă salut, pereţi, te salut, tavan ! Iată şi draga mea masă cu manualele împrăştiate şi amestecate cu fel şi fel de cuie.

— Ce bine, Kuzea, că am ajuns acasă !

Kuzea căscă, îmi întoarse spatele şi sări pe pervazul ferestrei.

— De ce nu-mi răspunzi ?

L-am întrebat şi l-am tras uşurel de coadă. Motanul mieună supărat. Atît ! Mi-am dat seama că nu voi mai auzi de la el nici un cuvînt.

Manualul de geografie rămăsese pesemne afară, la uşă. Am alergat ca să-l poftesc în casă.

— Intră, dragă Geografie !

La uşă însă nu era nimeni. Doar pe prag zăcea o carte : manualul meu de geografie.

Din bucătărie răsună glasul mamei.

Cum am putut s-o uit tocmai pe ea ? Cum am îndrăznit, fără ca să-i cer voie, să zbor în Ţara lecţiilor neînvăţate ? Sărmana mamă ! De bună seamă că a fost nespus de îngrijorată.

Mama intră în odaie. Mama mea scumpă, cea mai frumoasă şi cea mai bună din toată lumea ! Dar ea nu părea de loc tulburată.

— Ai fost îngrijorată, mămico ?

S-a uitat la mine mirată şi atentă. Probabil fiindcă mă aude foarte rar spunîndu-i „mămico".

— Sînt mereu îngrijorată din cauza ta — mi-a răspuns. Examenele bat la uşă, iar tu nici gînd să te pregăteşti. Nu-ţi dai seama cît mă amărăşti, Vitea !

— Mămico, mămica mea scumpă ! N-am să te mai amărăsc niciodată.

S-a aplecat şi m-a sărutat.

Mama mă săruta şi ea destul de rar. Probabil, pentru că eu . . . Dar ce să mai lungesc vorba ? Se-nţelege de la sine.

Lei 8,50